

Den Europæiske Unions Tidende

C 68

48. årgang

Dansk udgave

Meddelelser og oplysninger

19. marts 2005

Informationsnummer

Indhold

Side

Retsakter vedtaget i henhold til afsnit VI i traktaten om Den Europæiske Union

2005/C 68/01	Eurojusts forretningsordens bestemmelser for behandling og beskyttelse af personoplysninger (Enstemmigt vedtaget af Eurojusts kollegium på dets møde den 21. oktober 2004 og godkendt af Rådet den 24. februar 2005)	1
I <i>Meddelelser</i>		
Kommissionen		
2005/C 68/02	Euroens vekselkurs	11
2005/C 68/03	Statsstøtte — Republikken Ungarn — Statsstøtte nr. C 35/2004 (ex HU 11/2003) (overgangsordningen) — Postabank és Takarékpénztár Rt./Erste Bank Hungary Rt. — Opfordring til at fremsætte bemærkninger efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2 (⁽¹⁾)	12
2005/C 68/04	Godkendt statsstøtte inden for rammerne af bestemmelserne i artikel 87 og 88 i EF-traktaten — Tilfælde, mod hvilke Kommissionen ikke gør indsigelse (⁽¹⁾)	27
2005/C 68/05	Tildeling af rettigheder til brug af radiofrekvenser til bredbånd med punkt-til-multipunkt — Tildeling af rettigheder til brug af radiofrekvenser til bredbånd med punkt-til-multipunkt	28
2005/C 68/06	Anmeldelse af en planlagt fusion (Sag COMP/M.3687 — Johnson & Johnson/Guidant) (⁽¹⁾)	29

DA

(⁽¹⁾) EØS-relevant tekst

(Retsakter vedtaget i henhold til afsnit VI i traktaten om Den Europæiske Union)

EUROJUSTS FORRETNINGSORDENS BESTEMMELSER FOR BEHANDLING OG BESKYTTELSE AF PERSONOPLYSNINGER

(Enstemmigt vedtaget af Eurojusts kollegium på dets møde den 21. oktober 2004 og godkendt af Rådet den 24. februar 2005)

(2005/C 68/01)

AFSNIT I

DEFINITIONER

Artikel 1

Definitioner

I disse bestemmelser og alle gennemførelsesbestemmelser hertil forstås ved:

- a) »*afgørelsen om Eurojust*« Rådets afgørelse af 28. februar 2002 om oprettelse af Eurojust for at styrke bekæmpelsen af grov kriminalitet som ændret ved Rådets afgørelse af 18. juni 2003
- b) »*kollegiet*« Eurojusts kollegium som omhandlet i artikel 10 i afgørelsen om Eurojust
- c) »*nationalt medlem*« det nationale medlem, som hver medlemsstat har udstationeret ved Eurojust som omhandlet i artikel 2, stk. 1, i afgørelsen om Eurojust
- d) »*assistent*« en person, der bistår det nationale medlem som omhandlet i artikel 2, stk. 2, i afgørelsen om Eurojust
- e) »*Eurojusts personale*« den administrerende direktør som omhandlet i artikel 29 i afgørelsen om Eurojust samt personalet, der omhandles i artikel 30 i afgørelsen om Eurojust
- f) »*den databeskyttelsesansvarlige*« den person, der udpeges i henhold til artikel 17 i afgørelsen om Eurojust
- g) »*den fælles kontrolinstans*« den uafhængige instans, der oprettes i henhold til artikel 23 i afgørelsen om Eurojust
- h) »*personoplysninger*« enhver form for information om en identificeret eller identificerbar fysisk person (»den registrerede«); ved identificerbar person forstås en person, der direkte eller indirekte kan identificeres, bl.a. ved et identifikationsnummer eller et eller flere elementer, der er særlige for denne persons fysiske, fysiologiske, psykiske, økonomiske, kulturelle eller sociale identitet
- i) »*behandling af personoplysninger*« (»behandling«) enhver operation eller række af operationer — med eller uden brug af elektronisk databehandling — som personoplysninger gøres til genstand for, f.eks. indsamling, registrering, systematisering, opbevaring, tilpasning eller ændring, selektion, søgning, brug, videregivelse ved transmission, formidling eller enhver anden form for overdragelse, sammenstilling eller samkøring samt blokering, slettelse eller tilintetgørelse
- j) »*register med personoplysninger*« (»register«) enhver struktureret samling af personoplysninger, der er tilgængelige efter bestemte kriterier, hvad enten denne samling er placeret centralt, decentralt eller er fordelt efter funktionsbestemte eller geografiske kriterier
- k) »*den registeransvarlige*« den person, der alene eller sammen med andre afgør, til hvilket formål og med hvilke hjælpemidler der må foretages behandling af personoplysninger; er formålet med og hjælpemidlerne ved behandlingen fastlagt ved nationale eller europæiske love eller forskrifter, kan den registeransvarlige, eller de specifikke kriterier for udpegelse af denne, angives i national eller europæisk ret
- l) »*registerfører*« den fysiske eller juridiske person, offentlige myndighed, institution eller ethvert andet organ, der behandler personoplysninger på den registeransvarliges vegne
- m) »*tredjemand*« enhver anden fysisk eller juridisk person, offentlig myndighed, institution eller ethvert andet organ end den registrerede, den registeransvarlige, registerføreren og de personer under den registeransvarliges eller registerførerens direkte myndighed, der er beføjet til at behandle oplysningerne
- n) »*modtager*« den fysiske eller juridiske person, offentlige myndighed, institution eller ethvert andet organ, hvortil oplysningerne meddeles, uanset om der er tale om en tredjemand.

AFSNIT II

ANVENDELSESOMRÅDE OG STRUKTUR

Artikel 2

Anvendelsesområde

1. Disse bestemmelser i forretningsordenen anvendes på Eurojusts behandling af personoplysninger, der helt eller delvis foretages ved hjælp af edb, samt på ikke-elektronisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register i overensstemmelse med afgørelsen om Eurojust.

2. Disse bestemmelser anvendes på alle oplysninger, der indsamles og viderebehandles af Eurojust, det vil sige oplysninger, Eurojust har noteret eller modtaget, og som Eurojust er i besiddelse af, vedrørende emner, der har at gøre med politikker, aktiviteter og beslutninger, som henhører under Eurojusts kompetenceområde.

3. Disse bestemmelser gælder ikke for oplysninger, der er overgivet til et nationalt medlem af Eurojust udelukkende inden for rammerne af vedkommendes retslige beføjelser som defineret i artikel 9, stk. 3, i afgørelsen om Eurojust.

Artikel 3

Struktur

1. Enhver personoplysning betragtes som knyttet til en bestemt sag eller ikke knyttet til en bestemt sag. En personoplysning betragtes som knyttet til en bestemt sag, hvis den er knyttet til Eurojusts operationelle opgaver som defineret i artikel 5, 6 og 7 i afgørelsen om Eurojust.

2. Oplysninger, der er knyttet til en bestemt sag, behandles i overensstemmelse med afsnit III og IV. Oplysninger, der ikke er knyttet til en bestemt sag, behandles i overensstemmelse med afsnit III og V.

AFSNIT III

PRINCIPPER FOR ALMINDELIG ANVENDELSE I EUROJUST

Artikel 4

Retten til privatliv og databeskyttelse

Eurojust skal ved behandlingen af personoplysninger til fulde respektere menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder, herunder navnlig menneskers ret til privatliv, uanset nationalitet og bopæl.

Artikel 5

Principper vedrørende databehandlingens lovlighed, rimelighed, proportionalitet og nødvendighed

1. Personoplysninger skal behandles rimeligt og lovligt.
2. Eurojust må kun behandle personoplysninger, der er nødvendige, tilstrækkelige, relevante og ikke omfatter mere, end der kræves til opfyldelse af de formål, hvortil de indsamles eller viderebehandles.
3. Eurojust definerer sine databehandlingsoperationer og -systemer i overensstemmelse med målet om, at der kun

indsamles og viderebehandles personoplysninger, der er nødvendige i henhold til stk. 2. Navnlig skal mulighederne for så vidt muligt at anvende dæknavne og anonymisere oplysninger udnyttes under hensyntagen til formålet med behandlingen, således at indsatsen får et rimeligt omfang.

Artikel 6

Oplysningernes pålidelighed

1. Eurojust sikrer, at personoplysninger er korrekte og om nødvendigt ajourførte; der skal tages ethvert rimeligt skridt til at slette eller berigtige oplysninger, der er urigtige eller ufuldstændige i forhold til det formål, hvortil de indsamles, eller i forbindelse med hvilke de behandles på et senere tidspunkt.

2. Personoplysninger må ikke opbevares på en måde, der giver mulighed for at identificere de registrerede i et længere tidsrum end det, der er nødvendigt af hensyn til de formål, hvortil de indsamles eller viderebehandles, jf. artikel 5, stk. 2.

Artikel 7

Datasikkerhed

1. Eurojust fastlægger i overensstemmelse med artikel 22 i afgørelsen om Eurojust og disse bestemmelser i forretningsordenen de tekniske foranstaltninger og organisatoriske forholdsregler til at beskytte personoplysninger mod hændelig eller ulovlig tilintetgørelse, hændeligt tab eller uautoriseret udbredelse, ændring og adgang eller enhver anden form for uautoriseret behandling. Der skal navnlig træffes foranstaltninger til at sikre, at kun personer, der er autoriseret dertil, kan få adgang til personoplysninger.

2. Alle foranstaltninger skal være hensigtsmæssige i forhold til de risici, behandlingen indebærer, og arten af de oplysninger, der behandles.

3. Eurojust udarbejder en samlet sikkerhedspolitik i overensstemmelse med artikel 22, stk. 2, i afgørelsen om Eurojust og disse bestemmelser i forretningsordenen. Denne politik skal i fuldt omfang tage hensyn til, at Eurojust udfører et følsomt arbejde, og den skal omfatte bestemmelser om klassificering af dokumenter, screening af Eurojusts personale og foranstaltninger i tilfælde af brud på sikkerheden. Den fælles kontrolinstans hører om Eurojusts sikkerhedspolitik.

4. Alle stillingsindehavere i Eurojust modtager tilstrækkelig orientering om Eurojusts sikkerhedspolitik, og de skal anvende de tekniske og organisatoriske foranstaltninger, som stilles til deres rådighed, i overensstemmelse med de relevante krav til databeskyttelse og -sikkerhed.

Artikel 8

Den registreredes ret til underretning

1. Den registrerede skal underrettes om formålet med behandlingen og den registeransvarliges, modtagernes eller modtagerkategoriernes identitet og om, hvorvidt der gives ret til at få indsigt i og foretage berigtigelse af oplysninger, der vedrører den registrerede, samt have alle yderligere informationer, f.eks. retsgrundlaget for den databehandlingsoperation, oplysningerne skal anvendes til, tidsbegrænsninger for lagring af oplysningerne og retten til på ethvert tidspunkt at indbringe spørgsmål for den fælles kontrolinstans, for så vidt sådanne yderligere informationer i betragtning af databehandlingens formål og særlige omstændigheder er nødvendige for at sikre den registrerede en rimelig behandling af oplysningerne, jf. dog de særlige bestemmelser i afsnit IV om oplysninger, der er knyttet til en bestemt sag, og i afsnit V om oplysninger, der ikke er knyttet til en bestemt sag.

2. Denne underretning skal ske senest ved indsamlingen af oplysningerne fra den registrerede eller, hvis oplysningerne modtages fra tredjemand, ved registreringen af personoplysninger eller, hvis oplysningerne forventes videregivet til tredjemand, senest på det tidspunkt, hvor de videregives for første gang, eller i de sager, der er omhandlet i afsnit IV, kapitel II, i disse bestemmelser, så snart der ikke er nogen sandsynlig risiko for at skade formålene med databehandlingen, den nationale efterforskning eller strafforfølgning og tredjemands rettigheder og frihedsrettigheder.

Artikel 9

Den registreredes ret til indsigt, berigtigelse, blokering og sletning

1. Den registrerede har ret til indsigt, berigtigelse, blokering og eventuelt sletning af oplysninger. Eurojust fastlægger, om fornødent i samarbejde med de berørte nationale myndigheder, procedurer, der letter den registreredes udøvelse af disse rettigheder.

2. Den databeskyttelsesansvarlige sikrer, at den registrerede underrettes om sine rettigheder, hvis vedkommende anmoder herom.

Artikel 10

Tavshedspligt

I overensstemmelse med artikel 25 i afgørelsen om Eurojust har enhver, der skal arbejde i og samarbejde med Eurojust, tavshedspligt. Eurojust træffer alle fornødne foranstaltninger til at sikre, at tavshedspligten overholdes, og at ethvert brud på tavshedspligten omgående indrapporteres til den databeskyttel-

sesansvarlige og lederen af sikkerhedsafdelingen, der sørger for, at der træffes passende foranstaltninger.

Artikel 11

Intern databehandling

Personer, der arbejder med databehandling i Eurojust og har adgang til personoplysninger, må kun behandle oplysningerne efter instruks fra den registeransvarlige, medmindre national eller europæisk ret kræver en sådan databehandling.

Artikel 12

Forespørgsler samt anmodninger og krav om oplysninger fra stillingsindehavere i Eurojust

1. Den databeskyttelsesansvarlige meddeler efter anmodning enhver stillingsindehaver i Eurojust oplysninger om databehandling i Eurojust med henblik på opgaverne i artikel 17, stk. 2 og 4, i afgørelsen om Eurojust. Den databeskyttelsesansvarlige besvarer forespørgsler og behandler alle anmodninger eller krav om oplysninger vedrørende angivelige brud på bestemmelserne i afgørelsen om Eurojust, disse bestemmelser i forretningsordenen eller andre bestemmelser om Eurojusts behandling af personoplysninger. Det må ikke komme nogen til skade, at de gør den databeskyttelsesansvarlige opmærksom på et angiveligt brud på bestemmelserne om behandlingen af personoplysninger.

2. Alle, der arbejder i Eurojust, skal samarbejde med kollegiet, de nationale medlemmer, den databeskyttelsesansvarlige og den fælles kontrolinstans om forespørgsler, efterforskning, revision og andre aktiviteter, der vedrører databeskyttelse.

AFSNIT IV

BESTEMMELSER OM DATABEHANDLING KNYTTET TIL EN BESTEMT SAG

Kapitel I

Betingelser for lovligheden af behandling af personoplysninger

Artikel 13

Behandling af personoplysninger i tilknytning til en bestemt sag

1. I det omfang det er nødvendigt for, at Eurojust kan nå sine mål, behandles personoplysninger i tilknytning til en bestemt sag ved hjælp af elektronisk databehandling eller ved hjælp af strukturerede manuelle registre i overensstemmelse med artikel 14, 15 og 16 i afgørelsen om Eurojust.

2. De nationale medlemmer, der behandler personoplysninger vedrørende enkeltsager, træffer afgørelse om formålet med og metoden til behandling af personoplysningerne og betragtes derfor som registeransvarlige eller i givet fald registermedansvarlige.

Artikel 14

Databehandlingens lovlighed og rimelighed

Personoplysninger kan indsamles og viderebehandles i tilknytning til en bestemt sag i det omfang, behandlingen er nødvendig for, at Eurojust kan nå sine mål om at styrke bekæmpelsen af grov kriminalitet.

Artikel 15

Begrænsning af formålet

Personoplysninger, der behandles af Eurojust i forbindelse med efterforskning og strafforfølgning, må under ingen omstændigheder behandles med henblik på andre formål.

Artikel 16

Oplysningernes pålidelighed

1. Hvis Eurojust modtager oplysninger fra en medlemsstat eller en tredjepart i forbindelse med en efterforskning eller strafforfølgning, er Eurojust ikke ansvarlig for, at de modtagne oplysninger er korrekte, men skal fra modtagelsen sikre, at der træffes enhver rimelig foranstaltning for at holde oplysningerne ajourført.

2. Hvis Eurojust opdager, at de pågældende oplysninger er unøjagtige, underrettes den tredjepart, der har indgivet oplysningerne, og oplysningerne berigtiges.

Artikel 17

Særlige kategorier af oplysninger

1. Eurojust træffer passende tekniske foranstaltninger til at sikre, at den databeskyttelsesansvarlige automatisk underrettes om undtagelsestilfælde, hvor artikel 15, stk. 4, i afgørelsen om Eurojust bringes i anvendelse. Sagsstyringssystemet sikrer, at sådanne oplysninger ikke indgår i den fortegnelse, der er omhandlet i artikel 16, stk. 1, i afgørelsen om Eurojust.

2. Hvis sådanne oplysninger omhandler vidner eller ofre, jf. artikel 15, stk. 2, i afgørelsen om Eurojust, registreres de ikke af sagsstyringssystemet, medmindre det kan dokumenteres, at kollegiet har truffet beslutning herom.

Artikel 18

Behandling af de kategorier af personoplysninger, der omhandles i artikel 15, stk. 3, i afgørelsen om Eurojust

1. Eurojust træffer passende tekniske foranstaltninger til at sikre, at den databeskyttelsesansvarlige automatisk underrettes om undtagelsestilfælde, hvor artikel 15, stk. 3, i afgørelsen om Eurojust bringes i anvendelse i en begrænset periode.

2. Hvis sådanne oplysninger omhandler vidner eller ofre, jf. artikel 15, stk. 2, i afgørelsen om Eurojust, registreres de ikke af sagsstyringssystemet, medmindre det dokumenteres, at mindst to nationale medlemmer i fællesskab har truffet beslutning herom.

Kapitel II

Den registreredes rettigheder

Artikel 19

Den registreredes ret til underretning

1. I forbindelse med Eurojusts operationer underrettes den registrerede om databehandlingen, så snart det står klart, at en sådan underretning af den registrerede ikke vil skade:

- a) opfyldelsen af Eurojusts opgaver med henblik på at styrke bekæmpelsen af grov kriminalitet
- b) national efterforskning og strafforfølgning, som Eurojust bistår med
- c) en overvågnings-, inspektions- eller reguleringsopgave, der har tilknytning — eventuelt lejlighedsvis — til udøvelsen af en officiel myndighed i de tilfælde, der er omhandlet i litra a) og b)
- d) tredjemands rettigheder og frihedsrettigheder.

2. Anvendelse af bestemmelsen i stk. 1 registreres i sagens midlertidige analysedatabase med angivelse af grundlaget for den beslutning, der er truffet af det eller de nationale medlem(mer), der har ansvaret for databasen.

Artikel 20

Den registreredes ret til indsigt

Enhver har ret til indsigt i sine egne personoplysninger, som Eurojust behandler på de vilkår, der er fastsat i artikel 19 i afgørelsen om Eurojust.

Artikel 21

Proceduren for den registreredes udøvelse af sine rettigheder

1. En person, der ønsker at udøve sin ret som registreret, kan rette anmodning herom direkte til Eurojust eller gennem den myndighed, der er udpeget hertil i en medlemsstat efter vedkommendes valg, og som videregiver anmodningen til Eurojust.

2. Anmodninger om udøvelse af rettigheder behandles af det eller de nationale medlem(mer), der berøres af anmodningen, og vedkommende indgiver en kopi af anmodningen til den databeskyttelsesansvarlige til registrering.

3. Det eller de nationale medlem(mer), der berøres af anmodningen, foretager den nødvendige kontrol og underretter den databeskyttelsesansvarlige om den afgørelse, der træffes i den specifikke sag. Afgørelsen tager i fuldt omfang hensyn til disse bestemmelser i forretningsordenen og til den lovgivning, der gælder for anmodningen, jf. artikel 19, stk. 3, i afgørelsen om Eurojust, til årsagerne til afslag i artikel 19, stk. 4, i afgørelsen om Eurojust og til de høringer af de kompetente strafferetlige myndigheder, som skal foretages, inden der træffes afgørelse, jf. artikel 19, stk. 9, i afgørelsen om Eurojust.

4. Den databeskyttelsesansvarlige foretager om fornødent yderligere kontrol i sagsstyringssystemet og underretter det eller de berørte nationale medlem(mer), hvis der ved denne kontrol fremkommer flere relevante oplysninger. Det eller de berørte nationale medlem(mer) kan på grundlag af oplysningerne fra den databeskyttelsesansvarlige beslutte at tage den første afgørelse op til fornyet overvejelse.

5. Den databeskyttelsesansvarlige underretter den registrerede om det eller de berørte nationale medlem(mer)s endelige afgørelse i overensstemmelse med artikel 19, stk. 6, i afgørelsen om Eurojust og underretter den registrerede om muligheden for at indbringe afgørelsen for den fælles kontrolinstans, hvis vedkommende ikke er tilfreds med det svar, Eurojust har givet.

6. Behandlingen af anmodningen afsluttes inden tre måneder efter modtagelsen. Den registrerede kan indbringe sagen for den fælles kontrolinstans, hvis anmodningen ikke er besvaret inden denne frist.

7. Såfremt anmodningen er modtaget gennem en national myndighed, sikrer det eller de berørte nationale medlem(mer), at den pågældende myndighed underrettes om den databeskyttelsesansvarliges svar til den registrerede.

8. Eurojust fastlægger procedurer for samarbejdet med de nationale myndigheder, der er udpeget til at varetage den registreredes rettigheder, så det sikres, at anmodninger fremsendes forsvarligt og rettidigt til Eurojust.

Artikel 22

Underretning af tredjemand efter rettelse, blokering eller sletning af personoplysninger knyttet til en bestemt sag

Eurojust træffer passende tekniske foranstaltninger for at sikre, at der, hvis Eurojust retter, blokerer eller sletter personoplysninger efter en anmodning, automatisk udarbejdes en fortegnelse over leverandører og modtagere af oplysningerne. Den registeransvarlige sikrer i overensstemmelse med artikel 20, stk. 5, i afgørelsen om Eurojust, at de, der er anført i fortegnelsen, underrettes om de ændringer, der er foretaget i personoplysningerne.

Kapitel III

Datasikkerhed

Artikel 23

Elektronisk sagsstyringssystem

1. Eurojust indfører et elektronisk sagsstyringssystem med et registreringssystem, som de nationale medlemmer skal anvende ved databehandling knyttet til bestemte sager, og som skal omfatte de midlertidige analysedatabaser og fortegnelsen, der er omhandlet i artikel 16 i afgørelsen om Eurojust. Systemet skal omfatte funktioner såsom sagsstyring, beskrivelse af arbejdsgangen, sammenholdelse af oplysninger og sikkerhed.

2. Sagsstyringssystemet godkendes af kollegiet efter høring af den databeskyttelsesansvarlige, den fælles kontrolinstans og det relevante personale i Eurojust, og det skal tage fuldt hensyn til kravene i artikel 22 og alle andre relevante bestemmelser i afgørelsen om Eurojust.

3. Ved hjælp af sagsstyringssystemet kan de nationale medlemmer orientere sig om årsagen til og de specifikke formål med at åbne en midlertidig analysedatabase inden for rammerne af de opgaver, der er omhandlet i artikel 5, 6 og 7 i afgørelsen om Eurojust.

Artikel 24

Midlertidige analysedatabaser og fortegnelse

1. Eurojust opretter i henhold til artikel 14, stk. 4, og artikel 16 i afgørelsen om Eurojust en fortegnelse over efterforskningsoplysninger og midlertidige analysedatabaser, der også indeholder personoplysninger. Både fortegnelsen og de midlertidige analysedatabaser udgør en del af det sagsstyringssystem, der er omhandlet i artikel 23, og det skal overholde de restriktioner for behandling af personoplysninger, der er fastsat i artikel 15 i afgørelsen om Eurojust.

2. De nationale medlemmer er ansvarlige for at åbne nye midlertidige analysedatabaser i tilknytning til de sager, de arbejder med. Sagsstyringssystemet giver automatisk hver nyåbnet midlertidig analysedatabase et referencenummer (identifikationsnummer).

3. Eurojust indfører et elektronisk sagsstyringssystem, så de nationale medlemmer kan behandle personoplysninger i en midlertidig analysedatabase med restriktioner eller stille dem helt eller delvist til rådighed for andre nationale medlemmer, der berøres af den pågældende sag. Sagsstyringssystemet giver dem mulighed for at afgrænse de specifikke personoplysninger og andre oplysninger, de ønsker at stille til rådighed for andre nationale medlemmer, deres assistenter eller autoriseret personale, der er involveret i behandlingen af sagen, at udvælge de oplysninger, de ønsker at indføre i fortegnelsen, jf. artikel 14 og 15 i afgørelsen om Eurojust, og at sikre, at denne indeholder mindst følgende oplysninger: henvisning til den midlertidige analysedatabase; typer af forbrydelser; berørte medlemsstater, internationale organisationer samt organisationer og/eller myndigheder i tredjelande; hvorvidt Europa-Kommissionen eller andre EU-organer er involveret; sagens formål og status (åben/lukket).

4. Når et nationalt medlem stiller en midlertidig analysedatabase eller en del heraf til rådighed for et eller flere berørte nationale medlem(mer), sikrer sagsstyringssystemet, at de godkendte brugere har adgang til de relevante dele af databasen, men at de ikke kan ændre de oplysninger, der er indført af den oprindelige ophavsmand. Godkendte brugere kan imidlertid tilføje relevante oplysninger i nye dele af de midlertidige analysedatabaser. Oplysningerne i fortegnelsen kan ligeledes læses af alle godkendte brugere af systemet, men kan kun ændres af den oprindelige ophavsmand.

5. Den databeskyttelsesansvarlige underrettes automatisk af et sådant system, når der oprettes nye analysedatabaser, der indeholder personoplysninger, og navnlig når der opstår undtagelsestilfælde, hvor artikel 15, stk. 3, i afgørelsen om Eurojust bringes i anvendelse. Sagsstyringssystemet markerer sådanne oplysninger, så den person, der har indlæst dem i systemet, bliver mindet om, at oplysningerne kun må opbevares i en begrænset periode. Hvis sådanne oplysninger omhandler vidner eller ofre som omhandlet i artikel 15, stk. 2, i afgørelsen om Eurojust, registreres de ikke i systemet, medmindre det dokumenteres, at mindst to nationale medlemmer i fællesskab har truffet beslutning herom.

6. Sagsstyringssystemet underretter automatisk den databeskyttelsesansvarlige om de undtagelsestilfælde, hvor artikel 15, stk. 4, i afgørelsen om Eurojust bringes i anvendelse. Hvis sådanne oplysninger omhandler vidner eller ofre som omhandlet i artikel 15, stk. 2, i afgørelsen om Eurojust, registreres de ikke i systemet, medmindre det dokumenteres, at kollegiet har truffet beslutning herom.

7. Sagsstyringssystemet sikrer, at kun de personoplysninger, der er omhandlet i artikel 15, stk. 1, litra a)-i) og k), og artikel 15, stk. 2, i afgørelsen om Eurojust, kan registreres i fortegnelsen.

8. Oplysningerne i fortegnelsen skal være tilstrækkelige til, at Eurojust kan udføre sine opgaver og navnlig opfylde målene i artikel 16, stk. 1, i afgørelsen om Eurojust.

Artikel 25

Logfiler og revisionsspor

1. Eurojust træffer passende tekniske foranstaltninger til at sikre, at al behandling af personoplysninger registreres. Sagsstyringssystemet skal navnlig sikre, at videregivelse og modtagelse af oplysninger som defineret i artikel 17, stk. 2, litra b), i afgørelsen om Eurojust registreres af hensyn til bestemmelserne i artikel 19, stk. 3, i afgørelsen om Eurojust. Registreringen skal, som krævet i artikel 22 i afgørelsen om Eurojust, sikre, at det kan kontrolleres og konstateres, hvilke organer personoplysningerne videregives til, og hvilke personoplysninger der er blevet indlæst i elektroniske databehandlingssystemer, samt hvornår og af hvem oplysningerne blev indlæst.

2. Den databeskyttelsesansvarlige gennemser registrene med regelmæssige mellemrum for at kunne bistå de nationale medlemmer og kollegiet i samtlige spørgsmål om databeskyttelse og foretager de nødvendige undersøgelser i tilfælde af uregelmæssigheder. Om nødvendigt underretter den databeskyttelsesansvarlige kollegiet og den fælles kontrolinstans efter proceduren i artikel 17, stk. 4, i afgørelsen om Eurojust om ethvert brud på databeskyttelsen, der fremgår af ovennævnte registre. Den databeskyttelsesansvarlige sikrer, at den administrerende direktør i givet fald underrettes, så han eller hun kan træffe de fornødne foranstaltninger inden for administrationen.

3. Den databeskyttelsesansvarlige giver efter anmodning den fælles kontrolinstans fuld adgang til de i stk. 1 omhandlede registre.

Artikel 26

Autoriseret adgang til personoplysningerne

1. Eurojust træffer passende tekniske foranstaltninger og indfører organisatoriske ordninger til at sikre, at kun nationale medlemmer, deres assistenter samt autoriseret Eurojust-personale har adgang til de personoplysninger, der behandles af Eurojust inden for rammerne af institutionens arbejde med henblik på at nå Eurojusts mål.

2. Disse foranstaltninger skal tage hensyn til formålene med indsamlingen og den videre behandling af oplysningerne, det aktuelle tekniske niveau, det sikkerhedsniveau, der kræves af det følsomme arbejde, Eurojust udfører, og kravene i artikel 22 i afgørelsen om Eurojust.

3. Hvert af Eurojusts nationale medlemmer dokumenterer og underretter den databeskyttelsesansvarlige om, hvilken politik vedkommende har godkendt inden for den nationale instans vedrørende indsigt i registre knyttet til bestemte sager. De nationale medlemmer sikrer navnlig, at der træffes passende organisatoriske foranstaltninger, at de overholdes, og at der gøres korrekt brug af de tekniske og organisatoriske foranstaltninger, Eurojust stiller til deres rådighed.

4. Kollegiet kan autorisere andre medarbejdere i Eurojust til at få indsigt i registre knyttet til bestemte sager, hvis udførelsen af Eurojusts opgaver kræver det.

Artikel 27

Revision og kontrol

1. Den databeskyttelsesansvarlige kontrollerer, at behandlingen af personoplysninger i Eurojust er lovlige og overholder bestemmelserne i afgørelsen om Eurojust, disse bestemmelser i forretningsordenen samt andre bestemmelser herom. Med henblik herpå bistår den databeskyttelsesansvarlige de nationale medlemmer i databeskyttelsesspørgsmål og foretager årlige undersøgelser af, om ovennævnte bestemmelser overholdes i Eurojust. Den databeskyttelsesansvarlige indberetter resultatet af disse undersøgelser og alle andre relevante tiltag i Eurojust til kollegiet og den fælles kontrolinstans. Den databeskyttelsesansvarlige sikrer, at den administrerende direktør i givet fald underrettes, så vedkommende kan træffe de fornødne foranstaltninger inden for administrationen.

2. Den fælles kontrolinstans foretager kontrol og revision i overensstemmelse med artikel 23, stk. 7, i afgørelsen om Eurojust.

Kapitel IV

Datatransmission til tredjemand eller eksterne organisationer

Artikel 28

Datatransmission til tredjemand eller eksterne organisationer

1. Eurojust bestræber sig på at indgå samarbejdsaftaler med passende bestemmelser om udveksling af personoplysninger med alle de partnere, som der regelmæssigt udveksles oplysninger med.

2. Bortset fra de tilfælde, hvor der eksisterer sådanne samarbejdsaftaler, videregiver Eurojust kun personoplysninger til et tredjeland eller til en af enhederne i artikel 27, stk. 1, i afgørelsen om Eurojust, hvis de er omfattet af konventionen om beskyttelse af det enkelte menneske i forbindelse med elektronisk databehandling af personoplysninger, der blev undertegnet den 28. januar 1981 i Strasbourg, eller hvis der er sikkerhed for et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau.

3. Det eller de berørte nationale medlem(mer) træffer beslutning om videregivelse til parter, der ikke er omfattet af Europarådets konvention af 28. januar 1981, på grundlag af den databeskyttelsesansvarliges vurdering af, om beskyttelsesniveauet er tilstrækkeligt. Vurderingen af beskyttelsesniveauet foretages på baggrund af samtlige forhold ved hver videregivelse eller kategori af videregivelser. Vurderingen skal navnlig bygge på en undersøgelse af følgende elementer: typen af oplysninger, den påtænkte behandlings formål og varighed, oprindelseslandet og det endelige bestemmelsesland, de almindelige og sektorbe-

stemte retsregler, der er gældende i den pågældende stat eller organisation, de regler for god forretningsskik og de sikkerhedsregler, der er gældende der, samt eksistensen af tilstrækkelige sikkerhedsforanstaltninger truffet af modtageren af oplysningerne. Sådanne sikkerhedsforanstaltninger kan navnlig være en følge af skriftlige aftaler, som er bindende for den registeransvarlige, der foretager videregivelsen, og for en modtager, der ikke er omfattet af lovgivningen i et land, der har tiltrådt konventionen. De pågældende aftaler skal indeholde de relevante aspekter af databeskyttelse. I tilfælde af, at vurderingen af beskyttelsesniveauet giver anledning til vanskeligheder, hører den databeskyttelsesansvarlige den fælles kontrolinstans, inden der udarbejdes en vurdering af en specifik videregivelse.

4. Selv om betingelserne i stk. 1 - 3 ikke er opfyldt, kan et nationalt medlem dog undtagelsesvis under de omstændigheder, der er omhandlet i artikel 27, stk. 6, i afgørelsen om Eurojust, videregive oplysninger til et tredjeland med det ene formål at træffe hasteforanstaltninger med henblik på at afværge en overhængende, alvorlig fare for en person eller for den offentlige sikkerhed. Det nationale medlem registrerer en sådan undtagelsesvis videregivelse samt begrundelsen herfor i sagens midlertidige analysedatabase og underretter den databeskyttelsesansvarlige herom. Den databeskyttelsesansvarlige kontrollerer, at en sådan videregivelse kun foretages rent undtagelsesvis og i hastesager.

Kapitel V

Frister for opbevaring af personoplysninger

Artikel 29

Frister for opbevaring af personoplysninger

1. Eurojust træffer passende tekniske foranstaltninger til at sikre, at fristerne for opbevaring af personoplysninger i artikel 21 i afgørelsen om Eurojust overholdes.

2. Sagsstyringssystemet skal navnlig sikre, at det hvert tredje år efter indlæsningen kontrolleres, om det fortsat er nødvendigt at opbevare oplysninger i en midlertidig analysedatabase. Kontrollen dokumenteres i systemet med begrundelse for alle de beslutninger, der er truffet og den databeskyttelsesansvarlige underrettes automatisk om resultatet af den.

3. Sagsstyringssystemet skal navnlig markere de oplysninger, der registreres i et begrænset tidsrum i overensstemmelse med artikel 15, stk. 3, i afgørelsen om Eurojust. For sådanne kategorier af oplysninger kontrolleres det hver tredje måned, om det fortsat er nødvendigt at opbevare dem, og kontrollen dokumenteres som beskrevet i stk. 1 og 2.

4. Den registeransvarlige hører om fornødent kollegiet og den databeskyttelsesansvarlige vedrørende enhver beslutning om at opbevare oplysningerne i et længere tidsrum efter en kontrol.

AFSNIT V

**BESTEMMELSER OM DATABASEHANDLING, DER IKKE ER
KNYTTET TIL EN BESTEMT SAG****Kapitel I**Almindelige principper**Artikel 30****Databehandlingens lovlighed og rimelighed**

Personoplysninger skal behandles rimeligt og lovligt. Behandling af personoplysninger må navnlig kun finde sted, hvis

- a) behandlingen er nødvendig for at overholde en retlig forpligtelse, som gælder for den registeransvarlige, eller
- b) behandlingen er nødvendig af hensyn til opfyldelsen af en kontrakt, som den registrerede er part i, eller af hensyn til gennemførelse af foranstaltninger, der træffes på dennes anmodning forud for indgåelsen af en sådan kontrakt, eller
- c) den registrerede har givet sit utvetydige samtykke, eller
- d) behandlingen er nødvendig for at beskytte den registreredes vitale interesser, eller
- e) behandlingen er nødvendig for, at den registeransvarlige kan forfølge en legitim interesse, medmindre den registreredes interesser eller de grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder, der skal beskyttes i henhold til artikel 4 ovenfor, går forud herfor.

Artikel 31**Begrænsning af formålet**

1. Behandling af personoplysninger skal have et specifikt og veldefineret lovligt og legitimt formål og må kun viderebehandles på et senere tidspunkt, hvis dette ikke er uforeneligt med behandlingens oprindelige formål.

2. Personoplysninger, der udelukkende er indsamlet af hensyn til sikkerheden i eller kontrol og styring af behandlingssystemerne eller operationerne, må ikke anvendes til andre formål, bortset fra forebyggelse, efterforskning, afsløring og strafforfølgning af grove overtrædelser af straffeloven.

Artikel 32**Behandlinger, der vedrører særlige typer af oplysninger**

1. Det er forbudt at behandle personoplysninger om race-mæssig eller etnisk baggrund, politisk, religiøs eller filosofisk overbevisning, fagforeningsmæssigt tilhørsforhold, helbredsfor-

hold, seksualforhold eller straffedomme, når formålet ikke har tilknytning til en bestemt sag.

2. Forbuddet finder ikke anvendelse, hvis

- a) den registrerede udtrykkeligt har givet sit samtykke til en sådan behandling, eller
- b) behandlingen er nødvendig for overholdelsen af den registeransvarliges specifikke rettigheder og retlige forpligtelser såsom skatteretlige eller arbejdsretlige forpligtelser, eller hvis den databeskyttelsesansvarlige om nødvendigt har givet sit samtykke, og der er truffet tilstrækkelige sikkerhedsforanstaltninger, eller
- c) behandlingen er nødvendig for at beskytte den registreredes eller en anden persons vitale interesser i tilfælde, hvor den pågældende ikke fysisk eller juridisk er i stand til at give sit samtykke, eller
- d) behandlingen vedrører oplysninger, som klart offentliggøres af den registrerede, eller er nødvendige for, at et retskrav kan fastlægges, gøres gældende eller forsvares.

3. Behandling af de i stk. 1 omhandlede oplysninger må kun finde sted med henblik på formålet for den oprindelige indsamling.

Artikel 33**Undtagelser fra den registreredes ret til underretning**

1. I forbindelse med ikke-operative arbejdsopgaver i Eurojust kan det almindelige princip om den registreredes ret til underretning fraviges, hvis en sådan underretning af den registrerede vil skade

- a) væsentlige økonomiske eller finansielle interesser hos en medlemsstat eller Den Europæiske Union eller
- b) beskyttelsen af den registreredes interesser eller andres rettigheder og frihedsrettigheder eller
- c) statens sikkerhed, den offentlige sikkerhed eller forsvaret i medlemsstaterne.

2. Den databeskyttelsesansvarlige underrettes, når disse undtagelser bringes i anvendelse.

Artikel 34**Anmeldelse til den databeskyttelsesansvarlige**

1. Den registeransvarlige skal indgive forudgående anmeldelse til den databeskyttelsesansvarlige af enhver databehandling eller række af sådanne behandlinger, hvis formål er identiske eller indbyrdes relaterede.

2. Anmeldelsen skal indeholde følgende oplysninger:
- a) den registeransvarliges navn og angivelse af den afdeling i en institution eller et organ, der har fået til opgave at behandle personoplysninger til et bestemt formål
 - b) behandlingens formål
 - c) en beskrivelse af kategorien eller kategorierne af registrerede og af de oplysninger eller typer af oplysninger, der vedrører dem
 - d) retsgrundlaget for den behandling, hvortil oplysningerne er bestemt
 - e) de modtagere eller kategorier af modtagere, oplysningerne vil kunne videregives til, og
 - f) en generel beskrivelse, der giver mulighed for en foreløbig vurdering af, om der er truffet passende sikkerhedsforanstaltninger.
3. Enhver relevant ændring, der berører de i stk. 2 omhandlede oplysninger, skal straks anmeldes til den databeskyttelsesansvarlige.

Artikel 35

Registrering

1. Den databeskyttelsesansvarlige registrerer de databehandlinger, der anmeldes i henhold til den foregående bestemmelse.
2. Registret skal mindst indeholde de oplysninger, der er omhandlet i artikel 34, stk. 2, litra a)-f).
3. Den databeskyttelsesansvarlige stiller efter anmodning samtlige oplysninger i registret til rådighed for den fælles kontrolinstans.

Artikel 36

Behandling af personoplysninger på den registeransvarliges vegne

1. Når en databehandling udføres på den registeransvarliges vegne af en ekstern registerfører, skal den registeransvarlige dels vælge en registerfører, som frembyder den fornødne garanti med hensyn til de tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger, der kræves i artikel 22 i afgørelsen om Eurojust og andre relevante dokumenter, dels påse, at disse foranstaltninger overholdes.
2. Gennemførelse af en databehandling ved en ekstern registerfører skal ske i henhold til en kontrakt eller et andet retligt

bindende dokument mellem registerføreren og den registeransvarlige, hvori det navnlig fastsættes, at

- a) registerføreren alene handler efter instruks fra den registeransvarlige
 - b) de forpligtelser vedrørende tavshedspligt og sikkerhed, som er fastsat i afgørelsen om Eurojust og i disse bestemmelser i forretningsordenen, ligeledes påhviler registerføreren, medmindre denne i medfør af artikel 16 eller artikel 17, stk. 3, andet led, i direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger⁽¹⁾ allerede er omfattet af tavshedspligt og sikkerhedsbestemmelser i henhold til national ret i en af medlemsstaterne.
3. Med henblik på opbevaring af beviserne skal de dele i kontrakten eller det retlige dokument, der vedrører databeskyttelse, og kravene om tavshedspligt og sikkerhedsforanstaltninger foreligge skriftligt eller i en anden tilsvarende form.

Artikel 37

Edb-baserede individuelle afgørelser

Den registrerede har ret til ikke at være undergivet en afgørelse, der har retsvirkning for den registrerede eller berører den registrerede væsentligt, og som udelukkende bygger på elektronisk databehandling, som har til formål at evaluere visse personlige aspekter vedrørende den registrerede såsom vedkommendes arbejdsydelse, pålidelighed eller adfærd, medmindre afgørelsen udtrykkeligt er godkendt i henhold til national eller europæisk ret eller om nødvendigt af den databeskyttelsesansvarlige. I begge tilfælde træffes der foranstaltninger til at sikre den registreredes legitime interesser såsom foranstaltninger til, at vedkommende kan give sin mening til kende, eller til at bibringe vedkommende forståelse af behandlingen.

Kapitel II

Interne bestemmelser om beskyttelse af personoplysninger og privatlivets fred i interne telenet

Artikel 38

Anvendelsesområde

1. Dette kapitel finder anvendelse på behandling af personoplysninger i forbindelse med brug og forvaltning af telenet eller terminaludstyr, der drives under Eurojusts kontrol, jf. dog bestemmelserne i de foregående artikler.
2. I dette kapitel forstås ved »bruger« enhver fysisk person, der benytter et telenet eller terminaludstyr, der drives under Eurojusts kontrol.

⁽¹⁾ EFT L 281 af 23.11.1995, s. 31.

*Artikel 39***Sikkerhed**

1. Eurojust træffer passende tekniske og organisatoriske foranstaltninger til at garantere en sikker anvendelse af telenetene og terminaludstyret (computere, servere, hardware og software), om nødvendigt sammen med udbydere af offentligt tilgængelige teletjenester eller leverandørerne af offentlige telenet. Foranstaltningerne skal under hensyntagen til de tekniske muligheder og omkostningerne i forbindelse med gennemførelsen tilvejebringe et sikkerhedsniveau, der står i forhold til risikoen.

2. Hvor der er særlig risiko for brud på net- og terminalsikkerheden, skal Eurojust underrette brugerne herom samt om, hvorledes sådanne brud eventuelt kan forebygges, og om alternative kommunikationsmidler.

*Artikel 40***Kommunikationshemmelighed**

Eurojust skal sikre kommunikationshemmeligheden ved brug af telenet og terminaludstyr i overensstemmelse med fællesskabsretten.

*Artikel 41***Trafik- og debiteringsdata**

1. Trafikdata vedrørende brugere, som behandles for at etablere samtaler og andre former for forbindelser via telenettet, skal slettes eller gøres anonyme efter samtalens eller forbindelsens afslutning.

2. Undtagelser fra dette overordnede princip (f.eks. nødvendigheden af at opbevare visse trafikdata i forbindelse med den registreringsproces, der kræves for visse fibre eller med henblik på debitering af private opkald) må kun forekomme i henhold til interne bestemmelser, som Eurojust har vedtaget efter høring af den databeskyttelsesansvarlige. Hvis den databeskyttelsesansvarlige er i tvivl om, hvorvidt sådanne undtagelser er lovlige eller hensigtsmæssige, høres den fælles kontrolinstans.

3. Behandling af trafik- og debiteringsdata må kun foretages af personer, som er beskæftiget med debiterings-, trafik- eller budgetstyring.

*Artikel 42***Brugerfortegnelser**

1. Personoplysninger, der er indeholdt i trykte eller elektroniske brugerfortegnelser, og adgangen til sådanne fortegnelser

skal begrænses til de oplysninger, der er strengt nødvendige af hensyn til fortegnelsens særlige formål.

2. Kun brugere fra Eurojust må have adgang til sådanne fortegnelser og kun med henblik på internt brug eller i andre interinstitutionelle fortegnelser, der anses for relevante.

Kapitel IIISærlige bestemmelser*Artikel 43***Supplerende bestemmelser**

Eurojust udarbejder om nødvendigt supplerende bestemmelser om behandling af personoplysninger i operationer uden tilknytning til en bestemt sag. Sådanne bestemmelser anmeldes til den fælles kontrolinstans og offentliggøres særskilt i interne vejledninger.

AFSNIT VI

ANDRE BESTEMMELSER*Artikel 44***Ændring af disse bestemmelser i forretningsordenen**

1. Disse bestemmelser skal gennemgås regelmæssigt for at vurdere, om der er behov for ændringer. Enhver ændring af disse bestemmelser foregår efter de procedurer, der i afgørelsen om Eurojust er fastsat for forretningsordenens godkendelse.

2. Den databeskyttelsesansvarlige underretter både kollegiets formand og den fælles kontrolinstans, hvis vedkommende mener, at der er behov for ændring af disse bestemmelser i forretningsordenen.

3. Den fælles kontrolinstans orienterer kollegiet om samtlige forslag eller anbefalinger vedrørende ændring af disse bestemmelser i forretningsordenen.

*Artikel 45***Ikrafttræden og offentliggørelse**

1. Disse bestemmelser træder i kraft dagen efter Rådets endelige godkendelse.

2. De offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.

I

(Meddelelser)

KOMMISSIONEN

Euroens vekselkurs ⁽¹⁾

18. marts 2005

(2005/C 68/02)

1 euro =

Valuta			Kurs	Valuta			Kurs
USD	amerikanske dollar		1,3279	LVL	lettiske lats		0,6962
JPY	japanske yen		139,28	MTL	maltesiske lira		0,4324
DKK	danske kroner		7,4478	PLN	polske zloty		4,0675
GBP	pund sterling		0,69345	ROL	rumænske leu	36 276	
SEK	svenske kroner		9,1144	SIT	slovenske tolar		239,70
CHF	schweiziske franc		1,5495	SKK	slovakiske koruna		38,280
ISK	islandske kroner		78,08	TRY	tyrkiske lira		1,7546
NOK	norske kroner		8,1280	AUD	australske dollar		1,6802
BGN	bulgarske lev		1,9558	CAD	canadiske dollar		1,6027
CYP	cypriotiske pund		0,5834	HKD	hongkongske dollar	10,3552	
CZK	tjekkiske koruna		29,749	NZD	newzealandske dollar		1,7951
EEK	estiske kroon		15,6466	SGD	singaporeanske dollar		2,1613
HUF	ungarske forint		245,66	KRW	sydkoreanske won	1 334,54	
LTL	litauiske litas		3,4528	ZAR	sydafrikanske rand		8,0401

⁽¹⁾ Kilde: Referencekurs offentliggjort af Den Europæiske Centralbank.

STATSSTØTTE — REPUBLIKKEN UNGARN

Statsstøtte nr. C 35/2004 (ex HU 11/2003) (overgangsordningen) — Postabank és Takarékpénztár Rt./Erste Bank Hungary Rt.

Opfordring til at fremsætte bemærkninger efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2

(2005/C 68/03)

(EØS-relevant tekst)

Ved brev af 20. oktober 2004, der er gengivet på det autentiske sprog efter dette resumé, meddelte Kommissionen Republikken Ungarn, at den havde besluttet at indlede proceduren efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2, over for en del af ovennævnte støtteforanstaltning.

Kommissionen besluttede ved samme lejlighed, at den ikke ville gøre indsigelse mod visse andre støtteforanstaltninger, der er beskrevet i det brev, der følger efter dette resumé.

Interesserede parter kan senest en måned efter offentliggørelsen af dette resumé og det efterfølgende brev sende deres bemærkninger til de støtteforanstaltninger, over for hvilke Kommissionen indleder proceduren, til:

Europa-Kommissionen
Generaldirektoratet for Konkurrence
Direktorat H
Registreringskontoret for statsstøtte
Spa 3 6/05
B-1049 Bruxelles
Fax (32-2) 296 12 42

Disse bemærkninger vil blive videresendt til Republikken Ungarn. Interesserede parter, der fremsætter bemærkninger til sagen, kan skriftligt anmode om at få deres navne hemmeligholdt. Anmodningen skal være begrundet.

RESUMÉ

Erste Bank, som afgav det højeste bud. Den 1. september 2004 blev PB fusioneret med Erste Bank Hungary.

I. Sagsforløb

I oktober 2003 modtog Kommissionen en anmeldelse af statsstøtte til Postabank és Takarékpénztár Rt. (»PB«) i overensstemmelse med »overgangsordningen« i bilag IV.3 i tiltrædelsesakten, som er en del af traktaten om tiltrædelse af Den Europæiske Union.

Fra 1995 modtog PB økonomisk støtte fra de ungarske myndigheder for at omstrukturere sin bankvirksomhed. Ungarn anmeldte en række foranstaltninger til Kommissionen med henblik på godkendelse efter overgangsordningen i bilag IV.3 i tiltrædelsesakten. Det drejer sig bl.a. om:

II. Beskrivelse af støtten

PB, som fusionerede med Erste Bank Hungary den 1. september 2004, er primært en privat kundeorienteret bank, der tilbyder almindelige banktjenesteydelser i Ungarn. I 1998 stod PB over for en truende konkurs, og staten var nødt til at træde til og redde banken. Det skete ved en kapitaltilførsel, hvorefter staten tegnede sig for 99,9 % af bankens aktier. Formålet med redningen af banken var at muliggøre en omstrukturering og privatisering. Trods forsøg på at privatisere banken i 2000 blev den først solgt til en privat strategisk investor i oktober 2003, da den ungarske stat tilbød at holde køberen skadesløs i tilfælde af retstvister. Aktiemajoriteten i PB blev solgt til den østrigske

»Efterstillede obligationer, april 1995«, »kapitalforhøjelse, september 1995«, »efterstillede obligationer, marts 1996«, »efterstillede obligationer, juli 1996«, »fritagelse for krav om lovpligtig reserve, marts 1997«, »direkte statskaution, april 1997«, »asset swap, september 1997«, »kapitaltilførsel, juni 1997«, »efterstillede obligationer, december 1997«, »kapitalforhøjelse, maj 1998«, »kapitalomstrukturering, december 1998«, »porteføljesanering, december 1998«, »fritagelse for lovbestemt grænse for udlån og investeringer, april 1999«, »fritagelse for forpligtelser ifølge konsolideringsaftale, november 2001«, »fritagelse for begrænsninger med hensyn til åben valutastilling, oktober 2001«, »eksklusiv ret til at åbne konti for studerende for udbetaling af studielån, september 2001« og »APV-garantier (»garantier«), oktober 2003«.

III. Analyse af foranstaltningerne

Selv om Kommissionen er af den opfattelse, at størstedelen af foranstaltningerne ikke finder anvendelse efter tiltrædelsen, anser den »skadesløsholdelsen for ukendte fordringer, oktober 2003« for at være gældende efter tiltrædelsen. Denne skadesløsholdelse åbner mulighed for, at der kan komme yderligere fordringer udover dem, der klart blev defineret ved tiltrædelsen. Omfanget og størrelsen af den potentielle støtte til PB kan derfor variere i fremtiden og kan derfor ikke fastslås på nuværende tidspunkt.

Kommissionen finder, at den skadesløsholdelse i forbindelse med ukendte fordringer, som er en del af de foranstaltninger, de ungarske myndigheder har truffet siden december 1998 for at lette omstruktureringen og privatiseringen af PB, formentlig udgør statsstøtte i den i EF-traktatens artikel 87, stk. 1, anførte betydning.

Kommissionen har analyseret denne støtte på basis af EF-rammebestemmelserne for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder ⁽¹⁾ (1999-»rammebestemmelserne«). På grundlag af denne analyse nærer Kommissionen alvorlig tvivl om støttens forenelighed med fællesmarkedet:

- Kommissionen betvivler, at PB kunne betragtes som en kriseramt virksomhed i 2003, da skadesløsholdelsen blev indrømmet. Den betvivler endvidere, at støtteelementet i denne skadesløsholdelse var nødvendigt for omstruktureringen
- Kommissionen nærer alvorlig tvivl om, hvorvidt støtteelementet i skadesløsholdelsen for ukendte fordringer blev bevilget som led i en omstruktureringsplan, der opfylder betingelserne i 1999-rammebestemmelserne.
- Kommissionen betvivler, at støtten var begrænset til det absolutte minimum, og at støttemodtageren har ydet et væsentligt bidrag til alle PB's omstruktureringsomkostninger
- Kommissionen nærer alvorlig tvivl om, hvorvidt omstrukturierungsforanstaltningerne, der er finansieret af de ungarske myndigheder ved hjælp af støtteelementer, bl.a. skadesløsholdelsen for ukendte fordringer, omfattede tilstrækkelige udligningsforanstaltninger
- Kommissionen nærer endvidere alvorlig tvivl om, hvorvidt artikel 45, stk. 2, i Europaaf-talen gælder i denne forbindelse. Bestemmelsen findes i kapitlet om etablering i Europaaf-talen, og Kommissionen mener derfor ikke, at den finder anvendelse i tilfælde af statsstøtte. Endelig betvivler Kommissionen, at skadesløsholdelsen for ukendte fordringer var nødvendig for at virkeliggøre de mål, der er fastsat i denne bestemmelse.

På baggrund af ovenstående konkluderer Kommissionen, at det på nuværende tidspunkt ser ud til, at støtteelementet i skadesløsholdelsen for ukendte fordringer ikke opfylder betingelserne for, at undtagelsen i EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), kan finde anvendelse. Kommissionen har derfor besluttet at indlede proceduren efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2, med hensyn til »skadesløsholdelsen for ukendte fordringer«.

I overensstemmelse med artikel 14 i Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 kan al ulovlig ydet støtte kræves tilbagebetalt af støttemodtageren.

[BREVETS ORDLYD]

»A Bizottság tájékoztatni kívánja a Magyar Köztársaságot, hogy a magyar hatóságok által a fent említett bejelentett intézkedéseket illetően benyújtott információk vizsgálatát követően úgy döntött, hogy ezek közül több a csatlakozást követően már nem alkalmazandó. Az ismeretlen követelésekért járó kártérítés tekintetében, amit a Bizottság a csatlakozást követően is alkalmazandónak ítél, a Bizottságnak komoly kétsége merült fel annak a közösségi joganyaggal való összeegyeztethetőséget illetően. A Bizottság ezért a Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló okmány (a továbbiakban: »csatlakozási okmány«) IV. melléklete 3. szakasza (1) bekezdése c) pontjának, valamint (2) és (3) bekezdésének megfelelően úgy döntött, hogy az intézkedés ellen kifogást emel, és az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdésében meghatározott eljárást kezdeményezi.

1. ELJÁRÁS

1. A Bizottság 2003. szeptember 23-án kelt, 2003. október 22-én iktatott levélben kapott értesítést az Európai Unióhoz történő csatlakozásról szóló szerződés részét képező csatlakozási okmány IV. mellékletének 3. szakaszában meghatározott ideiglenes eljárás alapján a Postabank és Takarékpénztár Rt. (a továbbiakban: »Postabank« vagy »a Bank«) javára hozott állami intézkedéséről.
2. A Bizottság az értesítés áttekintését követően 2003. november 5-én kelt levelében kiegészítő információ benyújtását kérte. A magyar hatóságok a kért kiegészítő információt 2004. január 23-án kelt, 2004. január 26-án iktatott e-mailükben benyújtották, és egy sor, az ideiglenes eljárás alapján a Postabank javára hozott további intézkedésről tettek bejelentést.
3. A bizottsági szolgálatok 2004. február 2-i értesítésükben kifejtették a magyar hatóságok számára, hogy jöllehet a Postabankkal kapcsolatos minden egyes bejelentett intézkedést egyedileg ismertetik és bírálják el, a Bizottság valamennyi bejelentett intézkedésre vonatkozóan egy határozatot hoz majd, mivel azok egymással szoros összefüggésben állnak.
4. A Bizottság 2004. március 26-i levelében kiegészítő információkat kért. A magyar hatóságok 2004. április 30-án iktatott levelükben benyújtották a kiegészítő információt. Ezenkívül a bejelentéshez csatoltak.
5. A Bizottság 2004. július 16-i levelében további információkat kért. A magyar hatóságok 2004. szeptember 3-án iktatott levelükben válaszoltak a Bizottság kérésére.

⁽¹⁾ EFT C 288 af 9.10.1999, s. 2.

2. HÁTTÉR

6. A Postabank – amely 2004. szeptember 1-jén PB egyesült az Erste Bank Hungary-val – alapvetően lakossági profilú bank, amely teljes körű banki szolgáltatásokat nyújt. Ügyfélköre elsősorban magánszemélyekből, illetve kis- és középvállalkozásokból áll. A Postabank 2003 végén 1 600 alkalmazottat foglalkoztató országos hálózattal rendelkezett, amely 113 fiókjában és 3 200 postahivatalon keresztül mintegy 500 000 ügyfelet szolgált ki.
7. A Postabankot 1988-ban alapították, és 1994-re Magyarország második legnagyobb lakossági bankjává nőtt. 2002 végén a Postabank a hetedik legnagyobb kereskedelmi bank volt Magyarországon, teljes eszközállománya elérte a 398,8 milliárd forintot⁽¹⁾, ami 3,7 %-os piaci részesedést jelent.
8. A Postabankot 1988-ban 94 részvényes alapította, akik között a számos magánbefektető mellett a fő részvényes a Magyar Posta volt. A részvényesek köre az 1990-ben végrehajtott tőkeemelést követően tovább bővült, ennek során néhány külföldi befektető is jegyzett Postabank-részvényeket. Több tulajdonosváltást követően 1998-ban állami tulajdonú vállalatok tőkeemelést hajtottak végre a Postabankban, amelynek során az állam többségi tulajdont szerzett.
9. Az 1990-es évek elején, különösen a lakossági betétgyűjtés terén megvalósított dinamikus növekedés eredményeként a bank Magyarország második legnagyobb lakossági bankjává nőtt. A magyar hatóságok állítása szerint a növekedést nem ellensúlyozta prudens hitelezői tevékenység, és a bank spekulációs befektetésekre és hitelezői tevékenységbe bocsátkozott. A bank által felhalmozott veszteségeket elsősorban a hibás gazdálkodás okozta, ami a bankot a szabályzati kötelezettségek nem teljesítése mellett nagy pénzügyi kockázatoknak tette ki.
10. A magyar hatóságok állítása szerint arra a tényre tekintettel, hogy a Postabank számottevő lakossági ügyfélkörrel rendelkezik és felszámolása a teljes bankrendszert veszélyeztette volna, a magyar kormány több stabilizációs intézkedést hajtott végre azt követően, hogy 1997. februárjában híresztelések terjedtek el a bizonytalan pénzügyi helyzetről és a betétesek kivonták betéteiket.
11. Az 1998-ban megvalósított stabilizációt és feltőkésítést követően a Pénzügyminisztérium és a Postabank 1998. decemberében konszolidációs megállapodást kötött, amely rendelkezett a Postabank tevékenységeinek ellenőrzéséről, valamint arról, hogy a Postabank bizonyos kompenzációs összegeket fizet a Pénzügyminisztériumnak, amennyiben a Postabank elért bizonyos eredményeket a konszolidációs megállapodás 2003. decemberében történő megszűnéséig.
12. A magyar hatóságok állítása szerint a Postabankot 1998-ban az összeomlás fenyegette, és a kormánynak be kellett avatkoznia, hogy feltőkésítéssel megmentse a bankot és ezzel 99,9 %-os részvényesévé váljon. A vezetést, az igazgatótanácsot és a felügyelőbizottságot leváltották, és a bank behajthatatlan követeléseinek és fő befektetéseinek kívüli («non-core») befektetéseinek nagyrésztét kitették két eseti work-out vállalatához, a teljesen állami tulajdonú Reorg-Apport szanáló szervezethez és a száz százalékosan a Postabank tulajdonában levő PB Workout leányvállalatához. Az új vezetés szervezeti és működési szerkezetátalakítást kezdeményezett.
13. A Postabank 1998 végén végrehajtott tőkeinjekciójának célja a Postabank felkészítése volt egy rövid időn belül megvalósítandó szerkezetátalakításra és magánosítására. 2000-ben a kormány döntött a Postabank privatizációjáról, és az ÁPV Rt.⁽²⁾ megkezdte a potenciális privatizációs lehetőségek vizsgálatát. A kormány kizárólagos tárgyalásokba kezdett az OTP Bankkal, amelyek eredménytelenül végeztek. A kormány 2001. március 6-án úgy döntött, hogy nem fogadja el az OTP Banknak a Postabank megvételére vonatkozó ajánlatát. 2002-ben a kormány részvényeinek nagyrésze a Magyar Posta Rt. tulajdonába került át, amely 2002. áprilisáig megszerezte a Postabank részvényeinek 96,75 %-át. A kormány megerősítette a Postabank privatizációját illető szándékát, és új vezetést nevezett ki.
14. A kormány egy 2003. május 7-én elfogadott határozatban megerősítette a Postabank privatizációjára vonatkozó tervét, amelyet követően a kormány kétfordulós, nyílt pályázati eljárás mellett döntött, amelyen a kormány által megállapított feltételeknek megfelelő bármely potenciális befektető részt vehetett. A bejelentést tevő hatóságok szerint minden pályázónak ugyanazokat a szerződéses feltételeket kínálták, a jogvita esetére szóló kártérítést is beleértve.
15. A benyújtott ajánlatok közül az Erste Bank der österreichischen Sparkassen AG (a továbbiakban «Erste Bank» vagy a «Vevő») kínálta a legmagasabb árat, 101,3 milliárd forintot, és ezzel 99,9 %-os részesedést szerzett a Postabankban. A részénnyvásárlási szerződést 2003. október 20-án írták alá, és a részvények eladása 2003. december 16-án befejeződött.
16. A Postabank 2004. szeptember 1-jén egyesült az Erste Bank Hungary Rt.-vel. Az összevonással létrejött jogi személy, az Erste Bank Hungary Rt., Magyarország második legnagyobb lakossági bankja, amely mintegy 9 % piaci részesedéssel rendelkezik. A banknak 2 500 alkalmazottja van, és 161 fiókjában mintegy 900 000 ügyfelet szolgál ki.

3. A BEJELENTETT INTÉZKEDÉSEK ISMERTETÉSE

17. A magyar hatóságok a következő intézkedésekről tettek bejelentést:
18. **»Alárendelt kötvény, 1995. április«:** A Postabank 1995. április 27-én 10 000 forint névértéken 190 200 alárendelt kölcsöntőke kötvényt bocsátott ki. A kibocsátást zárt körben valósították meg, amelyet 10 befektető, köztük néhány állami érdekeltségű szervezet 1.902 millió forint értékben jegyzett le. A kötvények lejáratát hét év volt, és 1999. júniusában teljes összegben visszafizetésre kerültek.

⁽¹⁾ Árfolyam 2003 végén: EUR = HUF 253,4500⁽²⁾ Állami Privatizációs és Vagyongkezelő Rt.

19. **»Tőkeemelés, 1995. szeptember«:** 1995. áprilisában a Postabank nyilvános részvénykibocsátás keretében 10 000 forintos névértéken 994 502 darab részvényt bocsátott ki. Az újonnan kibocsátott részvények [...] -át (*) hazai befektetők, köztük állami érdekeltségű szervezetek jegyezték le, míg a fennmaradó [...] -ot külföldiek vásárolták meg. A tranzakció 1995. szeptember 5-én zárult.
20. **»Alárendelt kötvény, 1996. március«:** A Postabank 1996. március 22-én 10 000 forint névértéken 100 000 alárendelt kötvényt bocsátott ki. A kibocsátást zárt körben valósították meg, a kötvényeket végül három befektető, köztük két helyi önkormányzat jegyezte le. A kötvények 2002. júniusában teljes összegben visszafizetésre kerültek.
21. **»Alárendelt kötvény, 1996. július«:** A Postabank 1996. június 22-én 10 000 forint névértéken 200 000 alárendelt kötvényt bocsátott ki. A kibocsátást zárt körben valósították meg, a kötvényeket végül négy befektető, magánbefektetők és állami érdekeltségű szervezetek jegyezték le. A kötvények lejáratát hét év volt, és 2000. júniusában teljes összegben visszafizetésre kerültek.
22. **»Kötelező tartalék képzésének előírása alóli mentesség, 1997. március«:** [...] a Postabank likviditási helyzetének stabilizálása érdekében a Magyar Nemzeti Bank (MNB) 1997. márciusa és júniusa között felmentette a Postabankot a kötelező tartalékképzési kötelezettség alól. A Postabank mentessége 1997. július 1-jén járt le, ezt követően a bankra ismét érvényes volt a kötelező tartalékképzés szokásos követelménye.
23. **»Az állam által nyújtott készfizető kezességvállalás, 1997. április«:** A magyar kormány készfizető kezességet vállalt a Postabank G-Módusznak nyújtott kölcsöne tekintetében. A kezességet az állam számára a Postabank részvényesei közé tartozó Nyugdíjbiztosítási Alap, az Egészségbiztosítási Alap és [...] városi önkormányzata által vállalt hasonló viszontgarancia fedezte. A Postabank a kezességet [...] (1997. július 14-én és 1998. július 10-én), két részletben hívta le. A kezesség összeghatára 12 milliárd forint volt, de ebből 11,860 milliárd forint került felhasználásra. A Postabanknak nincs további kötelezettsége a G-Módusznak tekintetében. A kezesség utolsó részletét 1998. júliusában hívták le. További kifizetés lehívására nincs lehetőség.
24. **»Eszköz swap, 1997. szeptember«:** A magyar kormány [...] a Postabank likviditási helyzetének stabilizálása érdekében eszköz swap végrehajtásáról döntött, amelynek során a bank portfóliójából egyes ingatlanokat forgalomképesebb, különböző vállalatok kisebbségi részesedését képviselő, tőzsdén kívüli (OTC) részvényekre cseréltek. A részvények az ÁPV Rt. birtokában voltak. A Postabank Invest Rt. egy 1997. szeptember 11-én kötött eszköz swap megállapodás útján egyes ingatlanokat egy különleges célú köztes társaságon keresztül 12,55 milliárd forintért értékesített az ÁPV Rt.-nek és ennek fejében tőzsdén kívüli részvényekből álló portfóliót kapott. A portfólió ÁPV Rt. könyvei szerinti értéke 10,3 milliárd forint volt, míg piaci értéke 13,1 milliárd forintot tett ki.
25. **»Tőkeemelés, 1997. június«:** A Postabank 1997. május 30-án zárt körben 710 400 darab 10 000 forint névértékű részvényt bocsátott ki. A részvényeket végül tizenhárom befektető, köztük két külföldi befektető és különböző szintű állami érdekeltségű szervezetek jegyezték le.
26. **»Alárendelt kötvény, 1997. december«:** A Postabank 1997. december 30-án 380 alárendelt kötvényt bocsátott ki 10 000 000 névértékben. A kibocsátást zárt körben hajtották végre, a kötvényeket végül huszonkét befektető, köztük magán- és állami érdekeltségű szervezetek jegyezték le. A kötvények lejáratát hat év volt, és 1999. januárjában teljes összegben visszafizetésre kerültek.
27. **»Tőkeemelés, 1998. május«:** A Postabank 1998. május 10-én zárt körben 1 857 087 darab 10 000 forint névértékű részvényt bocsátott ki. A részvényeket öt hazai befektető jegyezte le; három állami érdekeltségű szervezet a teljes kibocsátásból [...] forintot jegyzett. A tranzakció 1998. május 11-én zárult.
28. **»Tőkeátcsoportosítás, 1998. december«:** A magyar kormány 1998. decemberében tőkeleszállítást és tőkeemelést tartalmazó intézkedéseket fogadott el a Postabank tőkehelyzetének rendezése érdekében 1998. december 30-án a Postabank közgyűlése jóváhagyta a bank alaptőkéjének leszállítását 42,1 milliárd forintról 21,1 millió forintra, és ezzel egy postabanki részvény névértékét 10 000 forintról 5 forintra csökkentette. A közgyűlés emellett döntött a leszállított alaptőke felemeléséről 2 millió új részvény kibocsátásával, 20 milliárd forint névértéken, 152 milliárd forint kibocsátási árfolyamon. A tőkét az ÁPV Rt. és a Pénzügyminisztérium biztosította, amelyek 1 736 843, illetve 263 157 új részvényt jegyeztek, és ezzel a Postabank 99,9 %-os részvényesivé váltak. A tőkeátcsoportosítás 1998. decemberében lezárult.
29. **»Portfóliótisztítás, 1998. december«:** A magyar kormány elhatározta a Postabank portfóliójának megtisztítását, és 1998. december 31-én a Postabank 125,4 milliárd forint nyilvántartási értékű eszközt értékesített 41,3 milliárd forintos áron. Az eszközöket a Reorg-Apport Rt., egy teljesen állami tulajdonban levő, a Postabanktól független irányítás alatt álló workout vállalat, vásárolta meg. A Reorg-Apport a tranzakció finanszírozásához 41,5 milliárd forint össznévértékű zártkörű kötvénykibocsátást valósított meg. A két éves lejáratú kötvényeket a Postabank jegyezte le. A magyar kormány a tőkeösszeg és a kötvények kamatainak megfizetésére készfizetői kezességet vállalt. A Reorg-Apport feladata volt a Postabanktól megvásárolt eszközök értékesítése a költségvetés számára a készfizetői kezességből származó teher minimálisra csökkentésével. Jóllehet a Reorg-Apport a kötvények lejáratáig csak 23,5 milliárd forint értékű eszközt értékesített, a készfizetői kezességet nem érvényesítették. A Reorg-Apport 20 milliárd forint közvetlen állami hozzájárulás és 5 milliárd forint kamatmentes állami kölcsön igénybevételevel 2001. januárjában visszafizette a kötvényeket. A kezességet nem érvényesítették, és az eszközátruházás 1998. decemberében lezárult. A kötvények 2001. januárjában teljes összegben visszafizetésre kerültek.

(*) Üzleti titok.

30. **»Mentesség a törvényes hitelezési és befektetési korlátok alól, 1999. április«:** Az Állami Pénz- és Tőkepiaci Felügyelet 1999. április 26-án engedélyezte a Postabanknak, hogy [...] a HTCC Csoport tekintetében átmenetileg túllépje a törvényes hitelezési határt, a Postabank Csoport tulajdonában levő workout leányvállalat, a PB Workout tekintetében pedig a törvényes hitelezési és befektetési határt. A Postabank a negatív szavatoló tőke és a negatív tőkemegfelelési mutató elkerülése érdekében kérte ezeket a felmentéseket. A felmentések 2000. júniusában lejártak, és azokat nem újították meg.
31. **»A Postabank konszolidációs megállapodás szerinti kötelezettségeinek elengedése, 2001. november«:** Az 1998. december 30-án aláírt konszolidációs megállapodás kötelezte a Postabankot, hogy a konszolidáció alá eső eszközökkel kapcsolatos céltartalékok felszabadulásából származó bevételek 90 %-át utalja át a Pénzügyminisztériumnak. Az Országgyűlés a Postabank akkori tőkemegfelelési mutatóinak stabilizálása érdekében 2 720,2 millió forint összegben elengedte a Postabanknak a konszolidációs megállapodás alapján az állam felé fennálló kötelezettségeit. A Postabank a konszolidációs megállapodás alapján 1999-ben [...] forint készpénzátutalást teljesített. A 2000. évre a konszolidációs megállapodással kapcsolatos kötelezettségek 3 208,8 millió forintot tettek ki, amelyből a Postabank 488 millió forintot fizetett meg. Ebből következően 2 720,2 millió forint összegig a Postabankot felmentették a konszolidációs megállapodással kapcsolatos kötelezettségeinek megfizetése alól. A felmentés 2001 végén járt le. A konszolidációs megállapodás 2003. decemberében szűnt meg.
32. **»Felmentés a nyitott devizapozíció korlátja alól, 2001. október«:** A Postabank jelentős méretű devizaeszköz-állománnyal rendelkezett, amely az 1998-as konszolidációt megelőző időszakból származott. A Postabank ezekre a devizaeszközökre számottevő kockázati tartalékot képzett, főleg USA dollárban. Az új szabályozás 2001. október 1-jén lépett életbe, és a kockázati tartalékkal fedezett deviza nettó értéken (azaz a kockázati tartaléktól nettósított értéken) való könyvelését írta elő. Ez a szabályozásbeli változás nyitott devizapozíciót hozott létre a Postabank mérlegében. A Postabank [...] értesítette az MNB-t a korláton felüli többletéről, és felmentést kért. A Postabank az Állami Pénz- és Tőkepiaci Felügyelet előírására cselekvési tervet dolgozott ki, amit az APTF elfogadott. A szabályozásnak való megfelelés végső határidejét [...]ában állapították meg. A Postabank a cselekvési tervet végrehajtotta, és 2002. áprilisában visszatért a szabályozás szerinti korláthoz.
33. **»Kizárólagosság a diákhitelek folyósításához szükséges számlanyitásra, 2001. szeptember«:** A magyar állam külön társaságot hozott létre az egyetemi hallgatóknak szóló hosszú távú, kedvezményes kamatozású hitelek folyósítására. A Diákhitel Központ (DHK) úgy alakította ki a hitelfolyósítás folyamatát, hogy a hosszú távú diákhitel igénylő hallgatóknak kizárólag a Postabanknál nyithattak folyószámlát. Egy 2002. októberi kormányhatározat kimondta, hogy a hitelek folyósítását valamennyi magyar kereskedelmi bankon keresztül biztosítják. A 2003-ban lefolytatott versenypályázatot követően a DHK tárgyilagos feltételeit teljesítő bármely kereskedelmi bank kínálhat diákhitel számlát a hallgatók számára. A Postabank kizárólagossága a diákszámlák biztosítása terén 2003. januárjában megszűnt.
34. **»Kártérítés az ÁPV Rt. részéről («kártérítés»), 2003. október«:** A magyar kormány a Postabank magánosításáról szóló 2003. május 7-i kormányhatározatot követően a vevő Erste Banknak jogvita esetére kártérítést ajánlott. A kártérítés kiterjed a részvényvásárlási megállapodás 2003. október 20-i megkötését követő legkésőbb öt éven belül felmerülő esetleges vagy ismeretlen peresített követelésekből esetlegesen származó fizetési kötelezettségekre.
35. A magyar hatóságok állítása szerint nyilvános kétfordulós pályázati eljárás megrendezésére került sor, amelyen minden olyan potenciális befektető részt vehetett, amely teljesítette a kormány által meghatározott feltételeket. Valamennyi ajánlattevőnek ugyanazokat a tervezett szerződéses feltételeket kínálták, beleértve a kártérítést esetleges per esetén.
36. A pályáztatást követően 2003. októberében a Postabank részvénytöbbségét a beadott ajánlatok között a legmagasabb árat kínáló osztrák Erste Banknak adták el, amely így jelenleg a részvények 99,9 %-át birtokolja. A vételár 101,3 milliárd forint volt, amely az ellenőrzött, 2002. december 31-i nettó eszközérték 2,7-szeresét képviselte.
37. 2004. április 30-án a magyar hatóságok a bejelentés kiegészítéséül benyújtották a Postabank megvásárlója, az Erste Bank visszavonhatatlan egyoldalú nyilatkozatát, amely rendelkezik a Magyarország által a vevő részére esetleges vagy ismeretlen perbeli követelésekkel és a 2004. április 29-én aláírt részvényvásárlási megállapodásban meghatározott, ismeretlen követelésekkel kapcsolatos kockázatmeghatározással kapcsolatban fizetendő összegek teljes felső határáról.
38. A részvényvásárlási megállapodás szerint a per esetére vonatkozó kártérítés feltételei az eladó és a vevő közötti kockázatmegosztás tekintetében a következőképpen alakulnak:
- a) Az esetleges peresített követelésekre vonatkozóan az eladó az alábbiak tekintetében teljesít kifizetést:
 - a tárgybani banki kötelezettségek első 4 milliárd forintja 50 %-ának teljes összegét;
 - a 4 milliárd forint fölötti többlet 100 %-át, amelynek teljes összege nem haladja meg a 350 milliárd forintot.
 - b) Az ismeretlen követelésekre vonatkozóan az eladó az alábbiak tekintetében teljesít kifizetést:
 - a megfelelő banki kötelezettségek első 10 milliárd forintja 90 %-ának teljes összegét;
 - a 10 milliárd forint fölötti többlet 100 %-át, amelynek teljes összege nem haladja meg a 200 milliárd forintot.

39. Az eladónak a kártérítés tekintetében fennálló kötelezettségei a részvényvásárlási megállapodás teljesítését követő öt évvel szűnnek meg harmadik fél azon követeléseivel kapcsolatban, amelyek tekintetében:

- esetleges peresített követelések esetében nem indítottak bírósági vagy választottbírói eljárást; vagy
- ismeretlen követelések esetében i. nem indítottak bírósági vagy választottbírói eljárást, vagy ii. nem merült fel az eladó írásbeli jóváhagyásával meghatározott banki kötelezettség.

4. VIZSGÁLAT

1. Alkalmazandóság a csatlakozást követően

1.1. Jogszabályi keret – Az ideiglenes eljárás

40. A csatlakozási okmány IV. mellékletének 3. szakasza meghatározza az »ideiglenes eljárást«. Rendelkezik az új tagállamokban a csatlakozás időpontja előtt hatályba léptetett és ezt követően is alkalmazandó támogatási programok és egyedi támogatások vizsgálatára vonatkozó jogszabályi keretről; ez az eljárás vonatkozik azokra a programokra és intézkedésekre is, amelyek nem szerepelnek a IV. melléklethez csatolt »meglévő támogatási« intézkedések listáján és amelyeket 1994. december 10-től kezdve léptettek hatályba. Azok a csatlakozás után is alkalmazandó intézkedések, amelyek 1994. december 10-ét megelőzően léptettek hatályba, a csatlakozáskor az EK-Szerződés 88. cikkének (1) bekezdése értelmében meglévő támogatásnak tekintendők. Ebben a tekintetben az a jogilag kötelező érvényű jogszabály jelent lényeges szempontot, amelyenél fogva az illetékes nemzeti hatóságok a támogatást odaítélik ⁽¹⁾.

41. Az ideiglenes eljárásnak megfelelően a csatlakozást követően is alkalmazandó támogatási intézkedéseknek a közös piaccal való összeegyeztethetőségét elsősorban az állami támogatások ellenőrzésének tekintetében felelős nemzeti hatóságnak (a Magyar Köztársaságban a Támogatásokat Vizsgáló Iroda) kell vizsgálnia.

42. Az új tagállam törekedhet a jogbiztonságra azzal, ha az intézkedéseket bejelenti az Európai Bizottságnak. A Bizottság a bejelentés nyomán megvizsgálja a bejelentett intézkedéseknek a közös piaccal való összeegyeztethetőségét.

43. Amennyiben a Bizottságnak komoly kétségei vannak a bejelentett intézkedéseknek a közösségi vívmányokkal való összeegyeztethetőségét illetően, a teljes bejelentés kézhezvételének időpontjától számított három hónapon belül kifogást emelhet.

44. Ezzel szemben, ha a Bizottság a határidőn belül nem emel kifogást a bejelentett intézkedések ellen, a bejelentett intézkedéseket a csatlakozás időpontjától létező támogatásnak tekintik.

1.2. A csatlakozás után nem alkalmazandó támogatási intézkedések

45. A Bizottság a csatlakozás után nem alkalmazandó támogatási intézkedéseket nem vizsgálhatja a 88. cikkben

megállapított eljárások alapján. Tekintve, hogy az ideiglenes eljárás csak azt határozza meg, hogy egy adott intézkedés létező támogatásnak minősül-e a csatlakozást követő állami támogatási eljárások értelmében, így nem kötelezi és nem is jogosítja fel a Bizottságot a csatlakozás után nem alkalmazandó támogatási intézkedések felülvizsgálatára.

46. A vázolt jogszabályi keret alapján ezért elsőrendűen fontos az az első vizsgálat, amely eldönti, hogy a bejelentett intézkedések alkalmazandók-e a csatlakozás időpontját követően.

47. Csak az olyan intézkedések minősülhetnek az ideiglenes eljárás értelmében – a megfelelő feltételek teljesítése esetén – létező támogatásnak, amelyek a csatlakozást követően további támogatás odaítélését vagy már odaítélt támogatás összegének növelését eredményezhetik, és ebből adódóan az ideiglenes eljárás hatálya alá tartoznak. Másrészt az ideiglenes eljárásnak nincs szerepe az olyan támogatási intézkedések tekintetében, amelyeket már a csatlakozás előtt végleg és feltétel nélkül odaítéltek egy adott összegre vonatkozóan. Ebben az esetben is annak megállapításához, hogy az adott esetben erről van-e szó, a meghatározó az a jogilag kötelező érvényű jogszabály, amellyel az illetékes nemzeti hatóságok a támogatást odaítélik.

48. Ez az értelmezés megfelel az ideiglenes eljárás és általában véve az állami támogatások ellenőrzése céljának, rendeltetésének és logikájának. Ezenfelül az állami támogatás formáját öltő intervenciók közvetlen gazdasági hatásának felismerése révén az új intézkedést abban az időpontban kell vizsgálni, amikor a támogatás odaítélésre kerül; ez az állam jogi kötelezettségvállalása, ami a támogatás odaítélésével és nem csupán annak folyósításával azonos értelmű. Jogi kötelezettségvállalás alapján teljesített minden jelenlegi vagy leendő kifizetés egyszerű végrehajtási aktus és nem értelmezhető új vagy kiegészítő támogatásnak. Ezért a Bizottság úgy véli, hogy ahhoz, hogy egy intézkedés a csatlakozást követően alkalmazandónak minősüljön, bizonyítani kell, hogy a támogatás az odaítélésekor nem vagy nem pontosan ismert többfélehaszon termelésére alkalmas.

49. Ezen feltétel alapján a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a csatlakozás időpontját követően is alkalmazandók az alábbi támogatási intézkedések:

- minden olyan támogatási program, amely a csatlakozás időpontját megelőzően lépett hatályba, és amelynek alapján, további végrehajtási intézkedésre vonatkozó kötelezettség nélkül, egyedi támogatás nyújtható a jogszabályban általános és elvont módon meghatározott vállalkozásoknak a csatlakozást követően;

- olyan, konkrét projekthez nem kapcsolódó támogatás, amelyet a csatlakozást megelőzően, egy vagy több vállalkozás részére határozatlan időszakra és/vagy határozatlan összegben ítéltek oda;

- egyedi támogatási intézkedések, amelyekre vonatkozóan az állam pontos gazdasági kötelezettsége nem ismert a támogatás odaítélésének időpontjában.

⁽¹⁾ Az Elsőfokú Bíróság 2004. január 14-i ítélete a T-109/01. ügyben, Fleuren Compost kontra Bizottság, 74. bekezdés.

50. A bizottsági szolgálatok a Magyar Köztársaság Európai Unió Melletti Állandó Képviselőtársaságának címzett 2003. augusztus 4-i levelükben tájékoztatták a Magyar Köztársaságot az egyedi támogatási intézkedések tekintetében a »csatlakozást követően alkalmazandó« fogalmának bizottsági értelmezéséről:
- »Az eljárási szabályzat 1. cikke e) pontjában meghatározott egyedi támogatási intézkedések abban az esetben tekintendők a »csatlakozás után is alkalmazandó«-nak, ha a csatlakozás napját követően várhatóan növelik az állam kötelezettségét. A Versenypolitikai Főigazgatóság úgy véli, hogy ez a feltétel különösen a kötelező terhek alóli felmentés, illetve ezek csökkentése (pl. adók vagy a kötelező szociális biztonsági járulék alóli felmentés vagy ezek csökkentése) esetén alkalmazandó, amikor a juttatás a csatlakozást követően is hatályos, valamint a csatlakozás időpontján túlnyúló garanciák, illetve hitelkeretekhez és »lelőési jogokhoz« hasonló pénzügyi konstrukciók esetén. Minden ilyen esetben az intézkedések a csatlakozást követően is alkalmazandónak tekinthetők: jöllehet az intézkedés hivatalosan elfogadásra került, az állam teljes kötelezettsége a támogatás odaítélésékor világosan nem ismert.«
51. A Bizottság abban az esetben ítéli az egyedi intézkedéseket a csatlakozási okmány IV. mellékletének 3. szakasz értelmében a csatlakozás után is *alkalmazandónak*, ha az állam pontos gazdasági kötelezettsége a támogatás odaítélése időpontjában és a csatlakozás időpontjában sem ismert.
52. A garancia, illetve a kártérítési kezesség tekintetében az alábbi feltételeknek kell teljesülniük ahhoz, hogy egy intézkedés a csatlakozást követően már ne minősüljön *alkalmazandónak*:
- a kockázatokat pontosan meghatározták és felvették egy, a csatlakozás időpontjában lezárt, kimerítő listára;
 - a fizetendő összegekre teljes felső határt állapítottak meg;
 - a per olyan eseményekhez kötődik, amelyek a kártérítés odaítélésének időpontjában már lezajlottak; jövőbeli eseményekhez nem kapcsolódik.
53. A fenti feltételek valóban alkalmasak annak biztosítására, hogy az állam pénzügyi kötelezettsége a csatlakozást megelőzően elegendő mértékben meghatározott és korlátozott legyen. Az ilyen jellegű intézkedések alapján folyósított jövőbeli kifizetés csupán már korábban odaítélt támogatás végrehajtási cselekményét jelentené, további új vagy kiegészítő támogatást nem eredményezhetne.
- 1.3. Az egyedi intézkedések csatlakozás utáni alkalmazandósága
54. A Bizottság áttekintette a magyar hatóságok által benyújtott információkat, és elvégezte a bejelentett egyedi intézkedések elemzését.
55. »**Alárendelt kötvény, 1995. április**«: Ezt az intézkedést 1995. áprilisában hozták, és a kötvényeket 1999. júniusában teljes összegben visszafizették. Az intézkedés nem eredményezhet további kötelezettséget a Magyar Köztársaság számára, ezért a csatlakozást követően nem minősül *alkalmazandónak*.
56. »**Tőkeemelés, 1995. szeptember**«: A tőkeemelés egyszeri beavatkozás volt, és 1995. szeptemberében hajtották végre. Az intézkedés 1995. szeptembere óta nem eredményezhet további kötelezettséget a Magyar Köztársaság számára, ezért a csatlakozást követően nem minősül *alkalmazandónak*.
57. »**Alárendelt kötvény, 1996. március**«: Ezt az intézkedést 1996. márciusában hozták, és a kötvények 2002. júniusában teljes összegben visszafizetésre kerültek. Az intézkedés nem eredményezhet további kötelezettséget a Magyar Köztársaság számára, ezért a csatlakozást követően nem minősül *alkalmazandónak*.
58. »**Alárendelt kötvény, 1996. július**«: Ezt az intézkedést 1996. júliusában hozták, és a kötvények 2000. júniusában teljes összegben visszafizetésre kerültek. Az intézkedés nem eredményezhet további kötelezettséget a Magyar Köztársaság számára, ezért a csatlakozást követően nem minősül *alkalmazandónak*.
59. »**Kötelező tartalék képzésének előírása alóli mentesség, 1997. március**«: A kötelező tartalék előírása alóli mentesség 1997. júniusában lejárt. Az intézkedés nem eredményezhet további kötelezettséget a Magyar Köztársaság számára, ezért a csatlakozást követően nem minősül *alkalmazandónak*.
60. »**Az állam által nyújtott készfizető kezességvállalás, 1997. április**«: Ezt az intézkedést 1997. áprilisában hozták, és a kezesség utolsó részletét 1998. júliusában hívták le. Az intézkedés nem eredményezhet további kötelezettséget a Magyar Köztársaság számára, ezért a csatlakozást követően nem minősül *alkalmazandónak*.
61. »**Eszköz swap, 1997. szeptember**«: Az eszköz swap egyszeri beavatkozás volt, amelyet 1997. szeptemberében hajtottak végre. Az intézkedés 1997. szeptembere óta nem eredményezhet további kötelezettséget a Magyar Köztársaság számára, ezért a csatlakozást követően nem minősül *alkalmazandónak*.
62. »**Tőkeemelés, 1997. június**«: A tőkeemelés egyszeri beavatkozás volt, amelyet 1997. júniusában hajtottak végre. Az intézkedés 1997. júniusa óta nem eredményezhet további kötelezettséget a Magyar Köztársaság számára, ezért a csatlakozást követően nem minősül *alkalmazandónak*.
63. »**Alárendelt kötvény, 1997. december**«: Ezt az intézkedést 1997. decemberében hozták, és a kötvényeket 1999. januárjában teljes összegben visszafizették. Az intézkedés nem eredményezhet további kötelezettséget a Magyar Köztársaság számára, ezért a csatlakozást követően nem minősül *alkalmazandónak*.
64. »**Tőkeemelés, 1998. május**«: A tőkeemelés egyszeri beavatkozás volt, amelyet 1998. májusában hajtottak végre. Az intézkedés 1998. májusa óta nem eredményezhet további kötelezettséget a Magyar Köztársaság számára, ezért a csatlakozást követően nem minősül *alkalmazandónak*.

65. **»Tőkeátcsoportosítás, 1998. december«:** A tőkeátcsoportosítást 1998. decemberében hajtották végre. Az intézkedés 1998. decembere óta nem eredményezhet további kötelezettséget a Magyar Köztársaság számára, ezért a csatlakozást követően nem minősül *alkalmazandónak*.
66. **»Portfóliótisztítás, 1998. december«:** Ezt az intézkedést 1998. decemberében hozták, és a kötvényeket 2001. januárjában teljes összegben visszafizették. Az intézkedés nem eredményezhet további kötelezettséget a Magyar Köztársaság számára, ezért a csatlakozást követően nem minősül *alkalmazandónak*.
67. **»Mentesség a törvényes hitelezési és befektetési korlátok alól, 1999. április«:** A hitelezési és befektetési korlátok alóli mentesség 2000. júniusában lejárt. Az intézkedés nem eredményezhet további kötelezettséget a Magyar Köztársaság számára, ezért a csatlakozást követően nem minősül *alkalmazandónak*.
68. **»A Postabank konszolidációs megállapodás szerinti kötelezettségeinek elengedése, 2001. november«:** A Postabank konszolidációs megállapodás szerinti kötelezettségeinek elengedése 2001. végén lejárt. Az intézkedés nem eredményezhet további kötelezettséget a Magyar Köztársaság számára, ezért a csatlakozást követően nem minősül *alkalmazandónak*.
69. **»Felmentés a nyitott devizapozíció korlátja alól, 2001. október«:** A nyitott devizapozíció korlátja alóli felmentés 2002. júniusában lejárt. Az intézkedés nem eredményezhet további kötelezettséget a Magyar Köztársaság számára, ezért a csatlakozást követően nem minősül *alkalmazandónak*.
70. **»Kizárólagosság a diákhiteltek folyósításához szükséges számlanyitásra, 2001. szeptember«:** A diákhiteltek folyósításához szükséges számlanyitásra szóló kizárólagosság 2003. januárjában megszűnt. Az intézkedés nem eredményezhet további kötelezettséget a Magyar Köztársaság számára, ezért a csatlakozást követően nem minősül *alkalmazandónak*.
71. **»Kártérítés, 2003. október«:** A magyar kormány a Postabank privatizációja keretében a részvényvásárlási megállapodás 2003. október 20-i megkötését követő legkésőbb öt éven belül kártérítést kínált a vevőnek a Postabank ellen felmerülő esetleges, meghatározott vagy ismeretlen peresített követelésekből esetlegesen származó fizetési kötelezettségekre.
72. A 38. pontban említett *esetleges peresített követelésekre* szóló kártérítés a bejelentésben megjelölt három, világosan meghatározott tételre korlátozódik. Ezek a tételek egyedi követelések, amelyek a következő jellemzőkkel bírnak: i. olyan eseményekhez kötődnek, amelyek a garancia megadásának időpontját megelőzően történtek; ii. egy

vagy több meghatározott személy kezdeményezte, vagy kezdeményezheti, iii. a magyar állam korlátozott és előre meghatározott pénzügyi kötelezettségét eredményezhetik, iv. csak a meghatározott tárgyra, illetve tárgyakra vonatkoznak; és v. csak egy adott határidőn belül indíthatók. Mivel a követelések ismertetése és bejelentése a csatlakozás előtt megtörtént, további követelések ezen a címen nem nyújthatók be, az esetleges peresített követelésekre szóló kártérítés a csatlakozást követően nem minősül *alkalmazandónak*.

73. A 38. pontban említett *ismeretlen követelésekért járó kártérítés* a részvényvásárlási megállapodás külön rendelkezése. A csatlakozás időpontjában létezett ugyan néhány meghatározott, ezen rendelkezés alá tartozó tétel, ez a kártérítés azonban lehetőséget biztosít arra, hogy a csatlakozásig világosan meghatározott követeléseken túl további követelések merülhessenek föl. Ezen az alapon a Bizottság úgy ítéli meg, hogy az ismeretlen követelésekért járó kártérítés tekintetében a Magyar Köztársaság maximális kötelezettségét korlátozó teljes felső határ ellenére ennek a kártérítésnek a vonatkozásában a kockázat nincs megfelelő mértékben meghatározva és azonosítva. Amiatt, hogy nincsenek feltüntetve az olyan egyedi peresített eljárások vagy jogviták, amelyek ezen kártérítés alapján jövőbeli kifizetéseket eredményezhetnek, valójában nem lehet az ilyen kifizetéseket a csatlakozást megelőzően azonosított konkrét eseményekhez kötni. Következésképpen a Postabanknak nyújtható támogatás köre és összege a jövőben változhat, azt jelenleg nem lehet meghatározni. Az ismeretlen követelésekért járó kártérítés tehát a csatlakozást követően is *alkalmazandónak* minősül.

1.4. Következtetések

74. A Bizottság úgy ítéli meg, hogy a következő intézkedések a csatlakozást követően nem minősülnek *alkalmazandónak*: »Alárendelt kötvények, 1995. április«, »Tőkeemelés, 1995. szeptember«, »Alárendelt kötvények, 1996. március«, »Alárendelt kötvények, 1996. július«, »Kötelező tartalék képzésének előírása alóli mentesség, 1997. március«, »Az állam által nyújtott készfizető kezességvállalás, 1997. április«, »Eszköz swap, 1997. szeptember«, »Tőkeemelés, 1997. június«, »Alárendelt kötvények, 1997. december«, »Tőkeemelés, 1998. május«, »Tőkeátcsoportosítás, 1998. december«, »Portfóliótisztítás, 1998. december«, »Mentesség a törvényes hitelezési és befektetési korlátok alól, 1999. április«, »A Postabank konszolidációs megállapodás szerinti kötelezettségeinek elengedése, 2001. november«, »Felmentés a nyitott devizapozíció korlátja alól, 2001. október«, »Kizárólagosság a diákhiteltek folyósításához szükséges számlanyitásra, 2001. szeptember«, »Esetleges peresített követelésekért járó kártérítés, 2003. október«.

75. A Bizottság úgy ítéli meg, hogy az »Ismeretlen követelésekért járó kártérítés, 2003. október« a csatlakozást követően is *alkalmazandó*, ezért vizsgálni fogja, hogy a kártérítés állami támogatást jelent-e, és amennyiben igen, értékeli annak a közös piaccal való összeegyeztethetőségét.

2. Állami támogatás az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében

Állami forrásokon keresztül biztosított egyedi előny

76. Az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése szerint állami támogatás áll fenn, amikor valamely tagállam által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott támogatás bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, és érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.

77. A magyar hatóságok állítása szerint a magyar kormány a Postabank privatizációja keretében minden ajánlattevőnek ugyanazokat a javasolt szerződéses feltételeket ajánlotta, a jogvita eseteire szóló kártérítést is beleértve.

78. A Támogatásokat Vizsgáló Irodának a bejelentésben szereplő állítása szerint a Postabank privatizációja teljesítette a Bizottság által a nyitott, átlátható és megkülönböztetésmentes pályázati eljárások lebonyolítására megállapított feltételeket. A pályázati eljárás eredményeként a Postabankot a legmagasabb ajánlatot tevő pályázónak adták el. A Támogatásokat Vizsgáló Iroda azt állítja, hogy az eladó részéről per eseteire nyújtott kártérítés szabványos feltétel a kereskedelmi adásvételi szerződésekben, és megállapította, hogy a kártérítés nem jelent támogatást, hiszen a magánszektorban működő gondos piaci szereplő hasonló körülmények között hasonló kötelezettséget vállalna. A Támogatásokat Vizsgáló Iroda ezen az alapon fenntartja, hogy a Postabank privatizációjával összefüggésben biztosított kártérítés kiállja a magánbefektetői próbát.

79. A Bizottság úgy ítéli meg, hogy az állam a kártérítésnyújtással olyan költségeket vállalt át, amelyeket egyébként a bank viselt volna. A Bizottság megjegyzi, hogy a kártérítés a magyar hatóságok részéről elhatározott és a Postabank átalakítására irányuló beavatkozások sorában az utolsó intézkedést jelentette. Következésképpen amikor a magyar hatóságok magatartása a magánszektor piacgazdasági befektetői próbája tükrében kerül vizsgálatra, a kártérítés nem ítélt meg elszigetelten, a korábbi beavatkozásoktól elkülönítve.

80. A Postabanknak az állam által 1998. decemberében végrehajtott feltőkésítésének ⁽¹⁾ a célja az volt, hogy felkészítse a Postabankot a szerkezetátalakításra és a magánosításra. A magyar hatóságok a privatizációt az életképesség helyreállítása szempontjából alapvetően fontos követelménynek tekintették. A részben pénzügyi, részben szabályozási ⁽²⁾ támogatási intézkedések a későbbiekben is fenntartották a bank működőképességét és lehetővé tették a privatizációt.

81. Ezek között a körülmények között a Postabank átalakítása érdekében hozott intézkedések piaci megfelelőségének az állami támogatások szempontjából való megítéléséhez a beavatkozások összességét kell figyelembe venni. Az állam által viselt költségek (és a Postabank által ebből következően élvezett gazdasági haszon) számításának ki kell terjednie a magyar hatóságok által a bank mérlegének az értékesítést megelőző »megtisztítására« csakúgy, mint az értékesítés keretén belül hozott intézkedésekre.

82. Ennek megfelelően a Bizottság az adott esetben úgy véli, hogy valamennyi intézkedést figyelembe kell venni, kezdve a Postabank szerkezetátalakításra és privatizációra való felkészítését célzó, 1998 végén végrehajtott tőkeemelésétől ⁽³⁾, a privatizációig elfogadott intézkedéseken keresztül a bank értékesítésének keretében elhatározott intézkedésekig (az érintett intézkedések részletes ismertetését illetően lásd ezen határozat 1. táblázatát és III. szakaszát).

1. táblázat: A Postabank javára hozott intézkedések

Tétel	Dátum	Összeg
Tőkeemelés	1998. december	152 milliárd forint
Portfóliótisztítás	1998. december	Gazdasági kihatás nélkül ⁽¹⁾
A Postabank konszolidációs megállapodás szerinti kötelezettségeinek elengedése	2001. november	2,7 milliárd forint ⁽²⁾
Privatizációs eladási ár	2003. október	101,3 milliárd forint
Negatív ár		53,4 milliárd forint ⁽³⁾

⁽¹⁾ A magyar hatóságok állítása szerint a tranzakció áralkalítása alapján az intézkedésnek nem volt a Postabankra kihatása.

⁽²⁾ Az 1998. december 30-án aláírt konszolidációs megállapodás arra kötelezte a Postabankot, hogy a konszolidáció alá eső eszközökkel kapcsolatos céltartalékok felszabadulásából származó bevételek 90 %-át utalja át a Pénzügyminisztériumnak. Az Országgyűlés a Postabank akkori tőkeemelési mutatóinak stabilizálása érdekében 2 720,2 millió összegben elengedte a Postabanknak a konszolidációs megállapodás értelmében az állam felé fennálló kötelezettségét.

⁽³⁾ A negatív árba nem tartozik a kártérítési megállapodás.

83. A Bizottság megjegyzi, hogy az életképesség privatizáción keresztüli helyreállításának 1998 óta soha nem volt feltétele a »pozitív« ár megvalósítása a magyar kormány számára. Ezt megerősítik egy jövőbeli eladási célár pontos meghatározásának hiányában bevezetett intézkedések. Valójában a 2003-as értékesítés során elért »jó«-nak tekintett ár sem volt elegendő a ténylegesen felmerült költségek és a vállalt kockázatok fedezésére. Az érintett intézkedések összegződésének eredményeként az értékesítésnél hozzávetőlegesen 53,4 milliárd forint teljes negatív ár keletkezett.

⁽¹⁾ 1155. számú kormányhatározat/1998.XII.9.

⁽²⁾ Mentesség a törvényes hitelezési és befektetési korlátok alól (1999. április), felmentés a nyitott devizapozíció korlátja alól (2001. október) és a diákhitelk folyósításához szükséges számlanyitásra vonatkozó kizárólagosság (2001. szeptember).

⁽³⁾ A Magyar Köztársaság Pénzügyminisztériumának 1999. február 23-i kezeltetési levele Jonathan Faull igazgató részére, DG IV, 2-3. o.; A Magyar Köztársaság 1998. évi költségvetéséről szóló 1997. évi CXLVI. törvény módosítása, 6. bekezdés (11); Az Európai Bizottság ellenőrző jelentése: 1999. évi éves jelentés Magyarország előrehaladásáról a csatlakozás felé, 20. o.

84. A magánbefektetői próba szerint azt szükséges vizsgálni, hogy egy állami befektetőhöz hasonlítható méretű magánbefektető ahhoz hasonló körülmények között, mint amelyek abban az időpontban fennálltak, amikor a Postabank szerkezetátalakításának szükségessége felmerült, nyújtott volna-e a fentiekben említett összegben tőke- vagy egyéb pénzügyi támogatást, ideértve a privatizációs szerződésben kínált kártérítést is. Bár annak a magánbefektetőnek a magatartásának, akivel a gazdaságpolitikai célokat követő állami befektető beavatkozását össze kell vetni, nem feltétlenül kell megfelelnie egy olyan átlagos befektető magatartásának, aki viszonylag rövid időn belüli nyereség realizálásának céljából valósít meg tőkekihelyezést, mégis legalább egy olyan magánholding-társaságra vagy magán vállalkozási csoportra jellemzőnek kell lennie, amelyek strukturális – általános vagy ágazati – politikát folytat és amelyet a hosszú távú nyereségesség kilátása vezérel⁽¹⁾.
85. A piacgazdasági magánbefektető elvével összhangban rendes piaci feltételek mellett működő racionális befektető tisztán kereskedelmi alapon nem nyújtott volna hozzájárulást, illetve nem tett volna pénzügyi vállalat egy gyengélkedő banknak, ha nem lettek volna konkrét és ésszerű várakozásai azt illetően, hogy azt olyan áron tudja értékesíteni, amely meghaladja a bankba injektált pénzeszközök összességét és az ebben a tekintetben (bármilyen formában) felmerülő kötelezettségeket. Amint azt az Európai Bíróság egyik nemrégiben hozott határozatában kimondja, »annak megállapításához, hogy [vállalkozás] privatizációja magában foglal-e állami támogatással kapcsolatos elemeket, azt kell megvizsgálni, hogy a közsférát irányító testületekhez hasonlítható méretű magánbefektető hasonló körülmények között vállalt-e volna hasonló arányú tőkehozzájárulást a vállalkozás értékesítésével kapcsolatban vagy inkább a felszámolása mellett döntött volna«⁽²⁾.
86. Továbbá, ahogy arra az Elsőfokú Bíróság egy másik közelmúltbeli ügyben rávilágított, »rendes körülmények között egy magánbefektető nem elégszik meg csupán azzal a ténnyel, hogy egy befektetés nem okoz a számára veszteséget, illetve csak korlátozott mértékű nyereséget termel. Befektetésével az adott körülményeknek megfelelően, valamint rövid-, közép- és hosszú távú érdekeinek kielégítése szerint a lehető legnagyobb méltányos megtérülést igyekszik elérni még akkor is, ha olyan vállalkozásba fektet, amelynek már részvényese«⁽³⁾.
87. Amint arra az Európai Bíróság egy másik ügyben rámutatott, »strukturális politikát követő és a hosszú távú életképesség kilátása által vezérelt magánbefektető ésszerűen nem engedheti meg magának, hogy több évnyi folyamatos veszteséget követően olyan tőkehozzájárulást tegyen, amely nemcsak hogy gazdasági értelemben költségesebbnek bizonyul, mint az eszközök értékesítése, hanem ráadásul a vállalkozás értékesítéséhez kapcsolódik, ami még a hosszú távú nyereség reményét is megszünteti«⁽⁴⁾.
88. Ezért úgy tűnik, hogy a magyar állam olyan pénzeszközöket biztosított a Postabanknak és olyan kártérítést kínált, amelyet magánbefektető rendes körülmények

között, tisztán kereskedelmi feltételek alkalmazása mellett, politikai, valamint társadalmi-gazdasági természetű megfontolásokat figyelmen kívül hagyva nem biztosított volna. Valójában, ahogy azt a Bíróság határozataiban következetesen kimondta, egyértelmű megkülönböztetést kell tenni azon köteleességek között, amelyeket az államnak egy vállalat részvénytőke-tulajdonosaként, illetve közhatóságként vállalnia kell⁽⁵⁾.

89. A Bizottság által jelenleg vizsgált intézkedések összességét a bank leendő privatizációja figyelembevételével hozták és hajtották végre; ez tehát minden hosszú távú nyereséggel kapcsolatos reményt kizár. Így tehát egy magánbefektető csak azért döntött volna a vállalat felszámolása helyett a szerkezetátalakítás mellett, ha a szerkezetátalakítási célból a bankba fektetett pénzeszközök teljes összegénél magasabb eladási árra számíthat. A magyar kormány azonban semmivel sem támasztotta alá azt, hogy ilyen várakozás az adott időpontban létezett volna, főleg nem, hogy az konkrét és hitelt érdemlő adatokon alapult volna.
90. A fenti megfontolások alapján úgy tűnik, hogy az 1998. decembere óta a Postabank szerkezetátalakításának és privatizációjának elősegítése céljából hozott állami intézkedések összessége, amelynek része az ismeretlen követelésekért járó kártérítés is, nem állja ki a magánbefektető próbáját. Úgy tűnik tehát, hogy az intézkedések részét képező, ismeretlen követelésekért járó kártérítés állami forrásokon keresztül előnyt biztosít egy adott vállalkozás számára.

A verseny torzítása és a kereskedelemre gyakorolt hatás

91. 2003 végén a Postabank a hetedik legnagyobb bank és egyben egy jelentős lakossági bank Magyarországon, amely a harmadik legnagyobb – 113 fiókból álló – országos hálózattal rendelkezik, és amely a szolgáltatásait 3 200 postahivatalban is kínálja. A szóban forgó intézkedések idejének teljes tartama alatt zajlott kereskedelem Magyarország és az EU között, ideértve a magyar bankágazatban működő jelentős számú EU-s bankot is. A Postabank tehát olyan piacon működik, ahol zajlik a tagállamok között kereskedelem. Ha a Postabankot felszámolás alá vonták volna, az adott időszakban Magyarországon befektetéseket kereső más európai bankok kétségkívül képesek lettek volna megszerezni azt az üzleti tevékenységet, amit a Postabank vélhetően elveszített volna. Mindezek fényében a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a kártérítési kikötés torzíthatja a versenyt és hatással lehet a tagállamok közötti kereskedelemre.
92. Úgy tűnik tehát, hogy az ismeretlen követelésekért járó kártérítés, amely része a magyar hatóságok által 1998. decembere óta a Postabank szerkezetátalakításának és privatizációjának elősegítése céljából hozott intézkedéseknek, az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatást képez.

⁽¹⁾ C-305/89. ügy, Bizottság kontra Olaszország [1991] ECR I-01603, 19–20. bekezdés.

⁽²⁾ C-334/99. ügy, Németország kontra Bizottság [2003] ECR I-1139, 133. bekezdés.

⁽³⁾ T-228/99 és T-233/99 egyesített ügyek, WestLB [2003] ECR II-435, 314. és 335. bekezdés.

⁽⁴⁾ Lásd C-278-80/1992 egyesített ügyeket, Spanyolország kontra Bizottság, [1994] ECR I-4103, 26. bekezdés; lásd még a T-152/99 ügyet, HAMSÁ kontra Bizottság [2002] ECR II-3049, 125–132. bekezdés.

⁽⁵⁾ C-334/99 ügy, Németország kontra Bizottság [2003] ECR I-1139, 134. bekezdés.

3. Eltérések az EK-Szerződés 87. cikkének (2) és (3) bekezdése alapján

93. Az ideiglenes eljárás alapján a Bizottságnak csak azon támogatási intézkedések tekintetében rendelkezik eljárás indítására vonatkozó jogkörrel, amelyek a csatlakozást követően is alkalmazandónak minősülnek.
94. A bejelentett, ismeretlen követelésekért járó kártérítés a csatlakozást követően is alkalmazandónak minősül, és úgy tűnik, hogy az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatást képez. A Bizottságnak tehát az EK-Szerződés 87. cikkének (2) és (3) bekezdése értelmében összeegyeztethetőségi vizsgálatot kell indítania. Tekintve, hogy az ismeretlen követelésekért járó kártérítés a magyar hatóságok által a Postabank szerkezetátalakításának és privatizációjának elősegítése céljából hozott intézkedések összességének része, a Bizottság összeegyeztethetőségi vizsgálatának figyelembe kell vennie az ebben az összefüggésben hozott különböző állami intézkedéseket.
95. Fontos azonban megjegyezni, hogy jöllehet az 1998. december óta hozott valamennyi intézkedést az állami támogatás meglétének és a »csatlakozást követően is alkalmazandó« intézkedések összeegyeztethetőségének vizsgálata céljából összességében vizsgálják, a Bizottság jogköre alapján indítható eljárások az utóbbi intézkedésekre korlátozódnának.
96. Úgy tűnik, hogy az EK-Szerződés 87. cikkének (2) bekezdésében szereplő mentességek erre az esetre nem vonatkoznak, mert a támogatási intézkedések egyrészt nem szociális jellegűek, másrészt nem is magánszemély fogyasztóknak nyújtják őket, nem természeti csapások vagy rendkívüli események által okozott károk helyreállítását szolgálják, és nem is a Németországi Szövetségi Köztársaság által a Németország felosztása által érintett egyes területek gazdaságának nyújtott támogatásáról van szó. A további mentességeket az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének a), b) és c) pontja rögzíti.
97. A támogatás elsődleges célja egy nehéz helyzetben levő vállalkozás hosszú távú életképességének helyreállítása. A magyar hatóságok az intézkedéseket egy gyengélkedő bank átalakítását célzó szerkezetátalakítási támogatásként jelentették be. Az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján a Bizottság engedélyezhet az egyes gazdasági ágazatok fejlődését előmozdító állami támogatást, amennyiben az ilyen támogatás nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben.

3.1. Intervenció és szerkezetátalakítási iránymutatások

98. Az intervenció és szerkezetátalakítási támogatásnak az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerinti összeegyeztethetőségi feltételeit a közösségi iránymutatások rögzítik. A nehéz helyzetben levő cégek megmentésére és szerkezetátalakítására nyújtott állami

támogatásokról szóló jelenlegi közösségi iránymutatások⁽¹⁾ (»2004-es iránymutatások«) 2004. október 10-én léptek hatályba. Az ezen iránymutatások közzététele előtt nyújtott támogatásokra vonatkozóan a nehéz helyzetben levő cégek megmentésére és szerkezetátalakítására nyújtott állami támogatásokról szóló előző közösségi iránymutatások⁽²⁾ (»1999-es iránymutatások«) rögzítik azokat a feltételeket, amelyek mellett az ilyen támogatás összeegyeztethetőnek minősül⁽³⁾.

99. A Postabank konszolidációs megállapodás szerinti kötelezettségeinek elengedéséről 2001. novemberében született döntés, a részvényvásárlási megállapodást (amely tartalmazza a kártérítési rendelkezést, nevezetesen az itt vizsgált ismeretlen követelésekért járó kártérítést) pedig 2003. október 20-án írták alá. A Bizottság tehát úgy ítéli meg, hogy ezen intézkedések vizsgálatára az 1999-es iránymutatások vonatkoznak.

3.2. Mentőöv

100. Az iránymutatásokban szereplő meghatározás szerint a mentőöv olyan intézkedéseket jelent, amelyek ideiglenesen fenntartják egy cég helyzetét, amelynek pénzügyi helyzetében számottevő romlás mutatkozik. Általában véve ezeknek az intézkedéseknek az időtartama nem lépheti túl a hat hónapot. Mivel a vizsgált intézkedések hat hónapot meghaladó időtartamra terjednek, a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a vizsgált támogatás az iránymutatások értelmében nem minősül mentőövnök.

3.3. Szerkezetátalakítási támogatás

101. A szerkezetátalakítási támogatási intézkedések összeegyeztethetőségének az 1999-es iránymutatások értelmében végzett vizsgálatok a következő feltételeknek kell teljesülniük: életképesség helyreállítása, minimálisra szorító támogatás, valamint a verseny indokolatlan torzulásának elkerülése.

Egy cég jogosultsága

102. Az 1999-es iránymutatások szerint egy cég akkor van nehéz helyzetben, ha saját forrásaiból, a szükséges pénzeszközök részvényesek bevonásával történő előteremtésével, illetve kölcsönfelvétellel nem képes talpra állni.
103. A Postabank megalapítása óta nem rendelkezett elegendő tőkével, és 1997–98-ban súlyos gondokkal küzdött. 1997. áprilisában néhány nap leforgása alatt a betétesek hozzávetőlegesen 70 milliárd forintot vontak ki, ezt követően került sor a bank óriási veszteségeinek nyilvánosságra hozatalára, így a bankot az azonnali likviditásihiány fenyegette. A Postabanknak már ezt megelőzően is régóta nehézségei voltak, de ezek csak 1997–1998-ban váltak igazán láthatóvá. Mindezek alapján megállapítható, hogy a Postabank az adott időpontban állami beavatkozás nélkül képtelen lett volna talpra állni.

⁽¹⁾ HL C 211., 2004.10.1., 2. o.

⁽²⁾ HL C 288., 1999.10.9., 2. o.

⁽³⁾ Lásd a 2004-es iránymutatások 104. bekezdését.

104. Azt a támogatást azonban, amit az ismeretlen követelésekért járó kártérítés jelent, 2003-ban nyújtották. A magyar hatóságok állítása szerint »a Postabank jó pénzügyi egészségben levő, életképes vállalkozás volt, amikor a kormány megerősítette a bank privatizációja iránti szándékát«⁽¹⁾ 2003-ban.
105. A Bizottság a magyar hatóságok által benyújtott információ alapján megjegyzi, hogy a bank tőkeszerkezete és helyzete 2002-ben stabilizálódott. A bank tőkéje a műveletekhez elegendő volt és megfelelt a vonatkozó törvényi és szabályozási követelményeknek (a tőkeegyelelősségi mutató 2002-ben 9,34 %, 2003-ban 10,35 %⁽²⁾ volt). A jövedelmezőség 2001-ben és 2002-ben lassan javult, bár továbbra is viszonylag gyenge. 2003-ban a bank 20,6 millió eurós veszteséget könyvelt el⁽³⁾. Ez azonban elsősorban a szerkezetátalakítási és integrációs költségeknek tudható be, ami ennek megfelelő befolyással volt a végső eredményre. 2003-ban a nettó kamathozam 16,7 %-kal nőtt, noha a Postabank költség/jövedelem aránya még így is a magyar nagybancok átlaga fölött volt.
106. Ezért a Bizottságnak kétségei vannak abban a tekintetben, hogy a privatizáció idején további szerkezetátalakítási támogatásra lett volna szükség.
107. A Bizottság megítélése szerint a Postabank 1997-ben és 1998-ban nehéz helyzetben levő vállalat volt. A fentiekben kifejtett okoknál fogva azonban a Bizottságnak kétségei vannak azt illetően, hogy a Postabank 2003-ban is nehéz helyzetben levő vállalatnak minősült volna, akkor, amikor a kártérítés nyújtására sor került, és hogy az ismeretlen követelésekért járó kártérítésben rejlő támogatási elem szükséges lett volna a bank szerkezetátalakításához.
- Az életképesség helyreállítása
108. Ahhoz, hogy a szerkezetátalakítási támogatás az iránymutatások értelmében összeegyeztethetőnek minősüljön, a szerkezetátalakítási tervnek tartalmaznia kell a hosszú távú életképesség ésszerű időtartamon belüli helyreállításához és a cég szanálásához szükséges eszközöket. Ennek a jövőbeli működési feltételek reális feltételezésére kell alapulnia.
109. Jóllehet az intézkedések vizsgálata utólagosan történik, a Bizottságnak azt a helyzetet kell vizsgálnia, amikor a támogatás odaítélésére sor került, és mérlegelnie kell, hogy abban az időpontban a helyreállítás megvalósítható volt-e.
110. A kártérítés a Postabank átalakítására irányuló beavatkozások sorában az utolsó láncszemet jelentette. A magyar hatóságok által a bejelentés részeként benyújtott szerkezetátalakítási terv az állam által a Postabank javára hozott intézkedéseket 1994–2001 közötti időszakban három szakaszban ismerteti.
111. A Bizottság megjegyzi, hogy a magyar hatóságok ismeretében az intézkedések, bár ugyanazt, a Postabank szerkezetátalakítását és privatizációját célozzák, egymással össze nem függőnek is tekinthetők. Úgy tűnik, hogy a Postabankot illető állami részvételt az *ad hoc* intézkedések jellemzik, amelyek – bár részét képezik a beavatkozások sorozatának – önálló választ nyújtottak a Postabank egyes nehézségeire azok felmerülésekor. Ennek az is az oka, hogy a Postabank veszteségei az eredeti várakozásokhoz képest magasabbak voltak. A hatalmas veszteségeket feltáró 1998-as pénzügyi vizsgálatot követően a bank az összeomlás szélén állt. Így a Postabank helyzetének rendezéséhez, valamint életképessége biztosításához további intézkedések szükségessége merült fel. A kormány először feltőkésítéssel avatkozott be, miáltal a bank 99,9 %-os részvénytulajdonosává vált, majd a privatizációra való felkészítés érdekében támogatatta a banknak az újonnan kinevezett vezetés alatt végzett szerkezetátalakítását. Egy 2001-es megírtult privatizációs kísérletet követően a Postabank privatizációjára végül 2003-ban került sor, amikor a kormány eladta 99,9 %-os részesedését az Erste Banknak.
112. A magyar hatóságok által benyújtott szerkezetátalakítási terv a Postabank privatizációjáig progresszíven elfogadott intézkedések utólagos leírásának és elemzésének tűnik. A Bizottságnak ezért kétségei vannak azt illetően, hogy 1998-ban létezett a Postabank szerkezetátalakítására vonatkozó egységes és összefüggő terv, amelynek részét képezte a kártérítés.
113. Kétséges továbbá az is, hogy az ismeretlen követelésekért járó kártérítés megfelel az »egyszeriség«⁽⁴⁾ feltételének, tekintettel arra, hogy más intézkedéseket jóval a privatizáció előtt hoztak meg.
114. Ezenfelül a magyar hatóságok állítása szerint a Postabank életképes és pénzügyi szempontból egészséges volt, ezért joggal lehet érvelni, hogy további szerkezetátalakítási támogatásra nem volt szükség. Amennyiben ez a helyzet, akkor úgy tűnik, hogy az ismeretlen követelésekért járó kártérítés mesterséges előnyt biztosít egy már életképes vállalatnak.
115. A Bizottságnak a fenti megfontolások alapján komoly kétségei vannak azt illetően, hogy szerkezetátalakítási terv körén belül nyújtott, az ismeretlen követelésekért járó kártérítésben rejlő támogatási elem teljesíti az 1999-es iránymutatásokban rögzített összeegyeztethetőségi feltételeket.
- Minimálisra szorítókozó támogatás
116. A támogatás összegét és intenzitását szigorúan a cég szerkezetátalakítását lehetővé tevő s minimumra kell korlátozni. Elvárás továbbá, hogy a támogatás kedvezményezettjei saját forrásból vagy külső kereskedelmi finanszírozás útján számottevően hozzájáruljanak a szerkezetátalakításhoz.

⁽¹⁾ A magyar hatóságok bejelentése, A Postabank privatizációja, 2003, 97. bekezdés, 19. o.

⁽²⁾ Előzetes pénzügyi adatok.

⁽³⁾ Előzetes pénzügyi adatok.

117. Annak biztosítása céljából, hogy a Postabank hozzájáruljon saját szerkezetátalakításának költségéhez, az 1998. december 30-án aláírt konszolidációs megállapodás arra kötelezte a Postabankot, hogy a konszolidáció alá eső eszközökkel kapcsolatos céltartalékok felszabadulásából származó bevételek 90 %-át utalja át a Pénzügyminisztériumnak. A Postabank a konszolidációs megállapodás alapján 1999-ben 931 millió forint készpénzáttutalást teljesített. A 2000. évre a konszolidációs megállapodással kapcsolatos kötelezettségek 3 208,8 millió forintot tettek ki, amelyből a Postabank 488 millió forintot fizetett meg. Az Országgyűlés a Postabank akkori tőkemegfelelőségi mutatóinak stabilizálása érdekében 2 720,2 millió forint összegben elengedte a Postabanknak a konszolidációs megállapodás alapján az állam felé fennálló kötelezettségeit.
118. 2003. júliusában kormányhatározat⁽¹⁾ hatalmazta fel a Pénzügyminisztériumot a konszolidációs megállapodás 2003. december 31-i megszüntetésének megszervezésére és a részvényvásárlási megállapodásban olyan rendelkezések kikötésére, miszerint amennyiben egyes befektetéseket úgy értékesítenek, hogy az értékvesztés meghaladja az 500 millió forintot, a Postabank az eszközadásból származó nyereség egy adott százalékát átutalja az ÁPV Rt.-nek.
119. Ebben a stádiumban a Bizottságnak nem áll a rendelkezésére információ az új tulajdonos által viselt szerkezetátalakítási költségekről. A Postabank megvásárlója, az Erste Bank által tett hozzájárulásokat illetően a Bizottság megjegyzi, hogy egy 2003-ban lebonyolított verseny pályázatot követően a benyújtott ajánlatok közül az Erste Bank ajánlotta és fizette a legmagasabb, 101,3 milliárd forintos árat. Tekintve azonban a Postabank számára a privatizációra való felkészítés érdekében nyújtott támogatást, az értékesítés számottevő, mintegy 53,4 milliárd forintos negatív árat eredményezett.
120. Továbbá, a magyar hatóságok által biztosított információ alapján a Postabank tőkemegfelelőségi mutatója 1998-ban 17,42 %, 1999-ben 11,3 %, 2000-ben 15,68 %, 2001-ben 11,05 %, 2002-ben 9,34 %, 2003-ban pedig 10,35 %⁽²⁾ volt. A tőkemegfelelőségi mutatók magasnak tűnnek, és azt látszanak jelezni, hogy a Postabanknak nyújtott támogatás nem korlátozódott a minimálisra.
121. Ezért a Bizottságnak kétségei vannak azt illetően, hogy a támogatás a minimálisra szorítkozott, és hogy a támogatás kedvezményezettje számottevően hozzájárult a Postabank teljes szerkezetátalakítási költségeihez.
- A verseny indokolatlan torzulásának elkerülése
122. Az iránymutatások értelmében további feltételt jelent az, hogy intézkedéseket kell hozni a konkurenciára gyakorolt kedvezőtlen hatások a lehető legnagyobb mértékű ellensúlyozására.
123. A magyar hatóságok állítása szerint a szerkezetátalakítási terv keretén belül megvalósított intézkedéseket a Postabank nem használta agresszív hitelpolitika folytatására, tevékenységei bővítésére, piaci részesedése növelésére, illetve új tevékenységek finanszírozására, továbbá a bank piaci részesedésének alakulása hanyatlást, illetve stagnálást mutat (a teljes eszközállományhoz viszonyított aránya az 1998-as 5,7 %-ról 2002-re 3,7 %-ra esett).
124. A magyar hatóságok állítása szerint a racionalizálási program eredményeként a Postabank-hálózat fiókjainak számát 134-ről (1998) 2003 végére 111-re csökkentették, az alkalmazottak számát pedig, ami 1998-ban 2 500 volt, 2003-ra 1 600-ra faragták le.
125. Az iránymutatások értelmében a vállalat megfelelő piacon, illetve piacokon való jelenlétének kötelező korlátozása vagy csökkentése a konkurencia javát szolgáló ellensúlyozó tényezőt jelent, amelynek arányban kell lennie a támogatás torzító hatásaival, nevezetesen a cég viszonylagos jelentőségével a megfelelő piacon vagy piacokon⁽³⁾.
126. A Bizottság a fiókhálózat és a leányvállalatok racionalizálását a bank rendes racionalizálási programja részének tekinti. A magyar hatóságok nem tájékoztattak olyan intézkedésekről, amelyek a szerkezetátalakításhoz szükségesen túlmutatnak, és amelyeket a támogatás által okozott versenytorzulás ellensúlyozásának lehetne tekinteni. A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy a privatizációt követően a fiókhálózat bővítését célzó és egyéb beruházásokat terveztek, ezért a kártérítés a vevő terjeszkedési stratégiáját látszik elősegíteni és támogatni. A Bizottságnak komoly kétségei vannak azt illetően, hogy a bank rendes racionalizálása az állami támogatási intézkedések által okozott versenytorzulások megfelelő kezelésére alkalmas, ellensúlyozó intézkedésnek tekinthető.
127. Annak megállapításához, hogy a lehetséges ellensúlyozó intézkedések arányosak-e a támogatás által okozott versenytorzulással, a támogatás összegét kell figyelembe venni. A vizsgált esetben hatalmas összegű pénzügyi támogatást – amelynek része az ismeretlen követelésekért járó kártérítés – és számottevő szabályozási támogatást nyújtottak a Postabank javára.
128. Ezen túlmenően a magyar hatóságok a Postabank szerkezetátalakításával összefüggésben olyan intézkedéseket is hoztak, amelyek a Postabank országos piaci helyzetét voltak hivatottak megerősíteni. A Posta az elmúlt 15 évben kulcsfontosságú partnert és elosztási csatornát jelentett a Postabank számára. 2002. decemberében a Postabank 10 éves stratégiai együttműködési megállapodást kötött a Postával elsősorban új banki termékek és szolgáltatások közös fejlesztésére és értékesítésére, szervezeti és üzleti szinergiák kiaknázására, a lakossági betétek volumenének növelésére és a nyereség közös növelésére.

⁽¹⁾ 2165/2003 (VII.22) kormányhatározat.

⁽²⁾ A Postabank előzetes pénzügyi adatai.

⁽³⁾ Az 1999-es iránymutatások 37. bekezdése.

129. A magyar hatóságok állítása szerint a Postabank és a Posta közötti stratégiai együttműködési megállapodás teljes mértékben kereskedelmi jellegű és a Postabank a Postánál nem élvez kizárólagosságot a banki termékek és szolgáltatások fejlesztése és értékesítése tekintetében. A hatóságok valójában azzal érvelnek, hogy a Postán keresztül az OTP Bank termékeit és szolgáltatásait, valamint az államkötvényeket is árusítják.
130. A Bizottság megjegyzi azonban, hogy a stratégiai együttműködési megállapodásban a következő szerepel (8. o., 10–11. bekezdés): »[...]«.
131. A Bizottság úgy ítéli meg, hogy a stratégiai együttműködési megállapodás, amely része a magyar hatóságok által tett szerkezetátalakítási lépéseknek, erősíti a Postabank versenyhelyzetét a magyar piacon és előnyt biztosít a számára a közösen fejlesztett új termékek postai értékesítésére biztosított kizárólagosság révén.
132. Ebből következően a Bizottságnak a benyújtott információ alapján komoly kétségei vannak azt illetően, hogy a magyar hatóságok által a 82. pontban említett támogatási elemekkel támogatott szerkezetátalakítási intézkedések, ideértve az ismeretlen követelésekért járó kártérítést, megfelelő ellensúlyozó intézkedést jelentenek.

Következtetés

133. A jelen pillanatban úgy tűnik, hogy az ismeretlen követelésekért járó kártérítésben rejlő támogatási elem nem teljesíti a szükséges feltételeket ahhoz, hogy az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjában meghatározott kivétel alkalmazható legyen.

4. Az Európai Megállapodás 45. cikkének (2) bekezdése

134. Az Európai Megállapodás 45. cikkének (2) bekezdése kimondja, hogy:

»A XIIa. mellékletben foglalt pénzügyi szolgáltatások tekintetében ez a Megállapodás nem csorbítja a felek jogát, hogy olyan intézkedéseket hozzanak, amelyek szükségesek a fél monetáris politikájának folytatásához vagy óvatossági alapon a befektetők, a pénzüsszeget elhelyezők, a kötvény-birtokosok vagy más olyan személyek védelméhez, akikkel szemben letéteményesi kötelezettség áll fenn vagy pedig a pénzügyi rendszer stabilitásának és egészséges működésének biztosításához. Ezek az intézkedések saját vállalatokhoz és állampolgárokhoz viszonyítva nem tesznek megkülönböztetést a másik fél vállalataival és állampolgáraival szemben.«

135. A Bizottságnak erős kétségei vannak azt illetően, hogy az Európai Megállapodás 45. cikkének (2) bekezdése a

jelen esetben alkalmazható a Postabank javára nyújtott intézkedések igazolására.

136. A Bizottságnak emellett azzal kapcsolatban is komoly kétségei vannak, hogy az Európai Megállapodás 45. cikkének (2) bekezdése egyáltalán alkalmazható-e állami támogatási intézkedésekre, hiszen az az Európai Megállapodás »letelepedési fejezetének« részét képezi, míg az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések az Európai Megállapodás 62. et seq. cikkében szerepelnek.
137. A Bizottságnak továbbá kétségei vannak azt illetően, hogy az Európa-megállapodás 45. cikkének (2) bekezdésében rögzített feltételek teljesülnek. Az Európa-megállapodás 45. cikkének (2) bekezdése a monetáris politikát illető vagy prudenciális alapon engedélyez intézkedéseket. Hangsúlyozni kell, hogy az adott időpontban nem volt általános bankválság Magyarországon. A Bizottság úgy ítéli meg, hogy ezzel a lehetséges intézkedések egy pénzügyi felügyeleti hatóság által hozott, általános alkalmazási körrel bíró intézkedésekre korlátozódnak.
138. A Bizottságnak mindenképpen komoly kétségei vannak azt illetően, hogy a magyar hatóságok által 1998. decembere óta a Postabank szerkezetátalakításának és privatizációjának elősegítése céljából hozott intézkedések, amelyek része az ismeretlen követelésekért járó kártérítés, szükségesek voltak az ezen rendelkezésben jelölt célok eléréséhez.

V. Következtetés

A Bizottság ennek megfelelően a következőképpen határozott:

- a Postabank és Takarékpénztár Rt. (jelenleg Erste Bank Hungary Rt.) javára hozott, a Magyar Köztársaság által a csatlakozási okmány IV. mellékletének 3. pontja értelmében az ideiglenes eljárás alapján bejelentett alábbi intézkedései a csatlakozást követően nem alkalmazandók: »Alárendelt kötvények, 1995. április«, »Tőkeemelés, 1995. szeptember«, »Alárendelt kötvények, 1996. március«, »Alárendelt kötvények, 1996. július«, »Kötelező tartalék képzésének előírása alóli mentesség, 1997. március«, »Az állam által nyújtott készfizető kezességvállalás, 1997. április«, »Eszköz swap, 1997. szeptember«, »Tőkeemelés, 1997. június«, »Alárendelt kötvények, 1997. december«, »Tőkeemelés, 1998. május«, »Tőkeátcsoportosítás, 1998. december«, »Portfóliótisztítás, 1998. december«, »Mentesség a törvényes hitelezési és befektetési korlátok alól, 1999. április«, »A Postabank konszolidációs megállapodás szerinti kötelezettségeinek elengedése, 2001. november«, »Felmentés a nyitott devizapozíció korlátja alól, 2001. október«, »Kizárólagosság a diákhitel folyósításához szükséges számlanyitásra, 2001. szeptember«, »Esetleges peresített követelésekért járó kártérítés, 2003. október«.

– Az »Ismeretlen követelésekért járó kártérítés, 2003. október« a csatlakozást követően is alkalmazandó. A jelen pillanatban úgy tűnik, hogy az ismeretlen követelésekért járó kártérítés állami támogatást jelent, és a Bizottságnak komoly kétségei vannak a közös piaccal való összeegyeztethetőségét illetően.

A fenti megfontolások fényében a Bizottság a csatlakozási okmány IV. melléklete 3 szakasza (1) bekezdésének c) pontja (2) és (3) bekezdése, valamint az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdésében megállapított eljárások alapján eljárva kifogást emel, hivatalos vizsgálati eljárást indít, és felszólítja a Magyar Köztársaságot, hogy ezen levél kézhezvételének időpontjától számított egy hónapon belül nyújtsa be az észrevételeit, amelyek segíthetik a Postabank és Takarékpénztár Rt. (jelenleg Erste Bank Hungary Rt.) javára hozott, ismeretlen követelésekért járó kártérítési intézkedés kivizsgálását.

A Bizottság kéri az Önök hatóságait, hogy a levél másolatát azonnal továbbítsák a támogatás lehetséges kedvezményezettjei részére.

A Bizottság felhívja a Magyar Köztársaság figyelmét, hogy az érdekelt feleket tájékoztatni fogja ezen levélnek és annak érdemi összefoglalásának az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzététele útján. A Bizottság az EFTA-tagországok közül az EGT-megállapodást aláíró országokban működő érdekelt feleket is értesíti az *Európai Unió Hivatalos Lapjának* EGT-kiegészítésében közzétett közlemény útján, valamint ezen levél másolatának megküldésével az EFTA Felügyeleti Hatóságát. A Bizottság felhívást intéz minden érdekelt félhez, hogy a közzététel időpontjától számított egy hónapon belül nyújtsa be észrevételeit.

**Godkendt statsstøtte inden for rammerne af bestemmelserne i artikel 87 og 88 i EF-traktaten
Tilfælde, mod hvilke Kommissionen ikke gør indsigelse**

(2005/C 68/04)

(EØS-relevant tekst)

Godkendelsesdato: 2. februar 2005

Medlemsstat: Nederlandene

Sag nr.: N 574/2004

Støtteordning: Fritagelse fra affaldsafgift for slam fra opmudring

Formål (sektor): Miljøbeskyttelse, vandvejsinfrastruktur

Retsgrundlag (på originalsproget): Artikel 17, eerste lid, van de Wet belastingen op milieugrondslag

Budget: Ca. 75 mio. EUR (overslag for 2004)

Varighed: Ubegrænset

Andre oplysninger: Den autentiske tekst til beslutningen (renset for fortrolige oplysninger) findes på
http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids

Tildeling af rettigheder til brug af radiofrekvenser til bredbånd med punkt-til-multipunkt**Tildeling af rettigheder til brug af radiofrekvenser til bredbånd med punkt-til-multipunkt**

(2005/C 68/05)

Ministeriet for Kommunikation i Republikken Italien og Generaldirektoratet for elektronisk kommunikation og radioudsendelse meddeler, at de agter at offentliggøre i anden del af Republikken Italiens Tidende nr. 45 af 24. februar 2005, »Foglio delle inserzioni«, en bekendtgørelse vedrørende en procedure om tildeling af rettigheder til brug af radiofrekvenser til bredbånd med punkt-til-multipunkt, i overensstemmelse med beslutning nr. 195/04/CONS af 23. juni 2004 truffet af tilsynsmyndigheden for kommunikation (»Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni«).

Med hensyn til det geografiske område, hvor hvert område svarer til en enkelt italiensk region og de autonome provinser Trento og Bolzano, tildeles følgende rettigheder:

- a) frekvensspektre på båndet 24,5-26,5 GHz, der består af enkelte blokke, som svarer til 56 MHz for hver del i det koblede spektrum, der kan anvendes i dele, der ikke overstiger 28 MHz, i den udstrækning, der er angivet for hvert geografiske område:

nr. 6: Abruzzo, Basilicata, Calabria, Friuli-Venezia Giulia, Valle d'Aosta

nr. 5: Campania, Emilia-Romagna, Lazio, Lombardia, Marche, Molise, Piemonte, Puglia, Sardinien, Sicilien

nr. 4: den autonome provins Bolzano, Liguria, Toscana, den autonome provins Trento

nr. 3: Veneto

- b) frekvensspektre på båndet 27,5-29,5 GHz, der består af enkelte blokke, som svarer til 112 MHz for hver del i det koblede spektrum, der kan anvendes i dele, der ikke overstiger 28 MHz, og to dele er tilgængelige i det geografiske område:

Ansøgninger om tildeling af rettighederne til brug af frekvenserne kan sendes i 40 dage regnet fra offentliggørelsen af bekendtgørelsen i Republikken Italiens Officielle Tidende inden for de frister og på de vilkår, der er angivet i bekendtgørelsen og udbudsspecifikationerne.

For yderligere oplysninger om proceduren for tildeling af rettigheder, frekvenserne, der kan ansøges om, krav og retningslinjer for deltagelse, omkostningerne forbundet med tildelingen af rettighederne til brug af frekvenserne og de valgte tilbudsgiveres forpligtelser henvises der til bekendtgørelsen og udbudsspecifikationerne, der ligeledes kan konsulteres på ministeriets websted (www.comunicazioni.it).

Anmeldelse af en planlagt fusion
(Sag COMP/M.3687 — Johnson & Johnson/Guidant)

(2005/C 68/06)

(EØS-relevant tekst)

1. Den 15. marts 2005 modtog Kommissionen i overensstemmelse med artikel 4 i Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 ⁽¹⁾ anmeldelse af en planlagt fusion, hvorved virksomheden Johnson & Johnson (»J & J«, USA) erhverver fuldstændig kontrol, jf. forordningens artikel 3, stk. 1, litra b), over Guidant Corporation (»Guidant«, USA) gennem opkøb af aktier.

2. De deltagende virksomheder er aktive på følgende områder:

— J & J: forbrugsvarer, lægemidler, medicinske apparater og diagnosticeringsudstyr

— Guidant: medicinske apparater til brug ved behandling af kardiovaskulære lidelser

3. Efter en foreløbig gennemgang finder Kommissionen, at den anmeldte fusion muligvis falder ind under forordning (EF) nr. 139/2004. Den har dog endnu ikke taget endelig stilling hertil.

4. Kommissionen opfordrer hermed alle interesserede til at fremsætte deres eventuelle bemærkninger til den planlagte fusion.

Bemærkningerne skal være Kommissionen i hænde senest ti dage efter offentliggørelsen af denne meddelelse. De kan med angivelse af sag COMP/M.3687 Johnson & Johnson /Guidant — sendes til Kommissionen pr. fax ((32-2) 296 43 01 eller 296 72 44) eller med post til følgende adresse:

Europa-Kommissionen
Generaldirektoratet for Konkurrence
Registreringskontoret for Fusioner
J-70
B-1049 Bruxelles

⁽¹⁾ EUT L 24 af 29.1.2004, s. 1.